

APPENDIX 4(A) "HONEST" RESPONSE FORM

237

કોડ નંબર _____

ફક્ત સંશોધન માટે

પુરૂ નામ _____

ઉંમર _____

સરનામું _____

જાતી છાત્રો/છાત્રી

શાળાનું નામ _____

વર્ગ _____

તારીખ _____

—: સૂચના :-

**

આ સાથેની પ્રશ્નાવલીનો હેતુ તમારા શોખ કે રૂચિ જાણવા માટે છે. આ તમારી બુદ્ધિની કસોટી નથી કે આમાં ખરા કે ખોટા જવાબો પણ નથી.

દરેક પ્રશ્નની ડાબી બાજુએ 'હા', 'ના', અને પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ (?) આપેલું છે. જો તમારો જવાબ 'હા' હોય તો 'હા' ની આબુબાબુ અને 'ના' હોય તો 'ના' ની આબુબાબુ ગોળ કુંડાળું દોરો. જો તમે કોઈ વિધાન અગર પ્રશ્ન માટે અનિશ્ચિત હો તો પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ (?) ની આબુબાબુ ગોળ કુંડાળું દોરો.

તમારા પ્રત્યુત્તરો તદ્દન ખાનગી રાખવામાં આવશે. માટે કોઈપણ જાતના સંકેત વગર ઉત્તર આપો.

તમારે શું કરવાનું છે તે જાણતની હબુ કોઈ શંકા રહેતી હોય તો કામ શરૂ કરતાં પહેલાં પૂછી લો.

Centre of Advanced study in Education
Faculty of Education and Psychology

Maharaja Sayajirao University of Baroda

Baroda

- હા ના ? ૧ ચાહુ રિવાજ વિરુદ્ધ વર્તવામાં તમને ક્ષોભ થાય છે ?
- હા ના ? ૨ તમને વારંવાર દિવાસ્વપ્ન આવે છે ?
- હા ના ? ૩ સામાન્યરીતે કોઈની મદદ લેવા કરતાં તમે તમારું કામ જાતે જ કરો છો ?
- હા ના ? ૪ કોઈને મળવાનું ટાળવા માટે તમે કદીયે રસ્તો બદલ્યો છે ?
- હા ના ? ૫ તમે દુઃખ લગાડ્યા વગર કોઈની ટીકા સહન કરી શકો છો ?
- હા ના ? ૬ તમે કદીયે બીજાની પૈસા આપો છો ?
- હા ના ? ૭ તમારાથી નાની વયના લોકો સાથે લળવાનું તમે પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૮ તમે ધણીવાર દુઃખમાં કુખી ગયા હોવ એવું લાગે છે ?
- હા ના ? ૯ અભણ્યા સ્થળોમાં રસ્તો શોધી કાઢવાનું તમને ગમતું નથી ?
- હા ના ? ૧૦ તમારાથી વિરુદ્ધ કોઈ મત દર્શાવે તો તમે ઝટ નિરુત્સાહ થઈ જાઓ છો ?
- હા ના ? ૧૧ તમને મુશ્કેલી નડે તો પણ તમારો માર્ગ કાઢવાનો પ્રયત્ન તમે કરો છો ?
- હા ના ? ૧૨ તમે ધણીવાર શરમાળ જાઓ છો ?
- હા ના ? ૧૩ અભ્યાસ કરતાં વ્યાયામમાં તમને વધારે રસ પડે છે ?
- હા ના ? ૧૪ તમે ગભરાટયા (nervous) છો એમ તમને લાગે છે ?
- હા ના ? ૧૫ લાઈનમાં તમારી આગળ કોઈ આવીને ધૂસી જાય તો તમે વાંધો ઉઠાવો છો ?
- હા ના ? ૧૬ કોઈ ચોકિયાત અગર દ્વારપાળ પાસેથી પસાર થતી વખતે તમે કદીયે એને સમજાવવાનો કે છેતરવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે ?
- હા ના ? ૧૭ લોકો તમારી પ્રશંસા અથવા નિંદા કરે તો તમે ખૂબ લાગણીવશ થાઓ છો ?
- હા ના ? ૧૮ કેટલાક વિષયો પ્રત્યે તમને ઝુગ (Touchy) છે ?
- હા ના ? ૧૯ તમે ધણીવાર વેપારી કે ફેરિયા સાથે ભાવતાલ સંબંધી રકઝક કરો છો ?
- હા ના ? ૨૦ શાળામાં અગર ખજાનોમાં કોઈ વડિલની હાજરીમાં તમે તમારી જાત માટે સભાન (self conscious) બની જાવો છો ?
- હા ના ? ૨૧ ધણી વાર તમે વિચારે ચઢી જાઓ છો કે જેને લીધે તમને હિંમત ન આવે ?
- હા ના ? ૨૨ તમે નિર્ણયો લેવામાં વિલંબ કરો છો ?
- હા ના ? ૨૩ કોઈ સર્જનાત્મક કાર્યમાં તમે એટલા બધા મશગૂલ થઈ જાઓ કે તમને અંગત મિત્રોની ખોટ પણ ના લાગે ?
- હા ના ? ૨૪ તમારું શરમાળપણું તમને મૂંઝવે છે ?
- હા ના ? ૨૫ ખીજા લોકોના હેતુનો કાળજીપૂર્વક અભ્યાસ કરવા માટે તમે તત્પર રહો છો ખરા ?

- હા ના ? ૨૬ તમે ઘણી વાર નારાજ બની જાઓ છો ?
- હા ના ? ૨૭ તમારા શોખ વારંવાર બદલાય છે ?
- હા ના ? ૨૮ સામાજિક પ્રસંગોમાં તમે ખૂબ વાતોડિયા બનો છો ?
- હા ના ? ૨૯ તમે કદીયે કોઈ જાહેર વક્તાને પ્રશ્નો પૂછીને પજવો છો ખરા ?
- હા ના ? ૩૦ બંબરમાંથી ખરીદેલી વસ્તુઓ પાછી આપી આવવાનું તમને જરાયે ગમતું નથી ?
- હા ના ? ૩૧ તમે એકલા હો એના કરતાં જ્યારે કોઈ મંડળીમાં હો ત્યારે મજાક કે વિનોદમાં તમને વધારે રસ પડે છે ?
- હા ના ? ૩૨ એકલાજ પ્રવાસની મજા માણવા કરતાં બધીજ બાબતોની જોગવાઈ કરી શકે એવાની સાથે પ્રવાસ કરવાનું તમને વધારે ગમે છે ?
- હા ના ? ૩૩ કોઈ ઉપરીએ ચીંધેલું કામ કરવાં કરતાં તમને તમારી જાતેજ કામ કરવાનું વધારે ગમે છે ?
- હા ના ? ૩૪ તમારા વિચારો તમે લખવા કરતાં બોલીને વધારે સારી રીતે દર્શાવી શકો છો ?
- હા ના ? ૩૫ થોડા વર્ષો માટે તમારે એકાંતમાં કોઈ સ્થળે રહેવું પડે, દા. ત. જંગલ ખાતાની તોફારી, એવું કાર્ય કરવાનું તમને નાપસંદ છે ?
- હા ના ? ૩૬ તમને રસ હોય એવા કોઈ કાર્ય માટે તમે કદીયે કાળો ઉધરાવ્યો છો ?
- હા ના ? ૩૭ સત્તા કે હુકમ ચલાવે એવા લોકોથી સામાન્ય રીતે દૂર રહેવા તમે પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૩૮ તમારા વિચારોને વ્યવસ્થિત કરવામાં વાંચન કરતાં વાર્તાલાપ વધારે ઉપયોગી થશે એમ તમને લાગે છે ?
- હા ના ? ૩૯ અપમાનીત થવાના પ્રસંગોએ તમે જરૂર કરતાં વધારે સમય સુધી ચિંતાતુર રહો છો ?
- હા ના ? ૪૦ તમે આપ મેળે થઈને કદીયે કોઈ કલ્પ કે મંડળી કે એવી કોઈ સંસ્થા ઊભી કરી છે ?
- હા ના ? ૪૧ તમે કોઈ અકસ્માત જીવો કે તરત મદદ કરવા દોડી જાવ છો ?
- હા ના ? ૪૨ તમને સભા-ક્ષોભ (stage fright) થાય છે ?
- હા ના ? ૪૩ તમને જવાબદારી એકલે હાથે ઉઠાવવાનું ગમે છે ?
- હા ના ? ૪૪ તમને મિત્રો કરતાં પુસ્તકોમાં વધારે મજા પડે છે ?
- હા ના ? ૪૫ તમને કદીયે બેચેની લાગે છે ?
- હા ના ? ૪૬ તમારી વાત સાચી હોય તો પણ તમારી મસ્કરી થાય તો તમને અપમાન લાગે છે ?
- હા ના ? ૪૭ તમને કોઈવાર માઠા સમાચાર મળે ત્યારે તમારી સાથે કોઈ હોય એવું તમે ધૂંચો છો ?
- હા ના ? ૪૮ તમે કોઈ કામ સારી રીતે કરતા હો તો પણ ખીન્ન લોકો તમને જોયા કરે એનાથી તમને અકળામણુ થાય છે ?
- હા ના ? ૪૯ તમને ઘણી વખત એકલવાયું લાગે છે ?

- હા ના ? ૫૦ તમે સામાન્યરીતે દ્વિલીખાણ ટાળવાનો પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૫૧ તમને ઝટ માઠું લાગે છે ?
- હા ના ? ૫૨ ખીબના સહકારથી કોઈ આયોજન (planning) કરવા કરતાં તમે જાતેજ આયોજન કરવાનું સામાન્ય રીતે પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૫૩ તમારા કોઈ શુભ સમાચાર ખીબને કહેવામાં તમને ખૂબ આનંદ આવે છે એવું તમને લાગે છે ?
- હા ના ? ૫૪ મિત્રોની સોખતમાં પણ તમને કોઈવાર એકલાયું લાગે છે ?
- હા ના ? ૫૫ કોઈને નાણાં ધીરવામાં તમે પૂરતી કાળજી રાખો છો ?
- હા ના ? ૫૬ તમારી વાતનું કોઈને માઠું ના લાગે એની તમે કાળજી રાખો છો ?
- હા ના ? ૫૭ તમને ઝટ રડવું આવે છે ?
- હા ના ? ૫૮ હોટેલમાં તમને હલકા કે કચરા જેવો ખોરાક આપવામાં આવે તો તમે વેઇટરને ફરિયાદ કરો છો ?
- હા ના ? ૫૯ જાહેરમાં ભાષણ આપવાનું તમને સુસ્કેલ લાગે છે ?
- હા ના ? ૬૦ ટપાલમાં નાખતાં પહેલાં તમારા કાગળો તમે સુધારીને ફરીથી લખી જાઓ છો ?
- હા ના ? ૬૧ કોઈવાર સાંજે એકલાજ વખત ગાળવામાં તમને આનંદ આવે છે ?
- હા ના ? ૬૨ તમે જલ્દી નવા મિત્રો કરી શકો છો ?
- હા ના ? ૬૩ કોઈવાર અહાર હોટેલમાં જમવાનો પ્રસંગ આવે તો ખીબના નાણાં ખીબને કોઈ આપે એ તમે પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૬૪ કોઈ ઓળખીતા પાસેથી કોઈ વસ્તુ માંગી લાવવામાં તમને સામાન્યપણે ખૂબજ સંકેત થાય છે ?
- હા ના ? ૬૫ ઓળખીતો ધારીને કોઈ અગવડ્યાને તમે ભૂલથી ઓલાવો તો તમને ખૂબ મૂઝવણ થાય છે ?
- હા ના ? ૬૬ કોઈ વેચનાર તમને કોઈ વસ્તુ અડાડવા આવે તો તેને ટાળવામાં તમને સુસ્કેલી પડે છે ?
- હા ના ? ૬૭ કદીયે તમારી સલાહ લેવા કોઈ આવે છે ?
- હા ના ? ૬૮ તમારે માટે મહત્વનું કોઈ કાર્ય સિધ્ધ કરવામાં ખીબઓની લાગણીની પરવા તમે સામાન્યરીતે કરતા નથી ?
- હા ના ? ૬૯ કોઈ કાર્ય કરવાની વેળા વહી જાય ત્યાં સુધી તમે કોઈ નિર્ણય કરી શકતા નથી એવું તમને લાગે છે ?
- હા ના ? ૭૦ તમે માંદા હો ત્યારે તમારા ઓળખીતાઓનું ધ્યાન તમારા તરફ દોરાય એ તમને ખાસ ગમે છે ?
- હા ના ? ૭૧ તમને મનમાં ખૂશમિજાજ કે નિરાશાજનક લાવો લાગે છે ?
- હા ના ? ૭૨ કોઈવાર તમે હલકા કે ઉતરતા છો એવી લાગણીની મૂઝવણ તમને થાય છે ?
- હા ના ? ૭૩ કેટલીકવાર કોઈ અર્થ વગરનો વિચાર તમારા મનને સતાવે છે ?
- હા ના ? ૭૪ તમે કોઈને કંઈને સમયસર કામ ન કરવા બદલ કદીયે ઠપકા આપો છો ?
- હા ના ? ૭૫ તમારાથી ખૂબજ ચઢિયાતા કોઈ હરીફ સાથે રમત રમતી વેળા કે હરીફાઈ કરતી વેળા તમે ઉત્તમરીતે રમી શકો છો ?

- હા ના ? ૭૬ કોઇ સભા સમક્ષ લાભણુ આવવા માટે કે રમૂજ કરી બતાવવા માટે તમે વારંવાર ઊભા રહ્યા છો ?
- હા ના ? ૭૭ તમારી પાસેથી લાભ ઉઠાવવામાં ખીજા લોકો કોઇવાર સફળ થાય છે ?
- હા ના ? ૭૮ તમે ખૂબ નિરુત્સાહ બની જાવ ત્યારે આનંદમાં આવવા માટે ખીજા કોઇની સોખત શોધવા તમે પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૭૯ કોઈ પ્રશ્નને પૂરો સમજવા માટે ખીજાની સાથે ચર્ચા કરવાં કરતાં તમે એકલી જાતેજ એ પ્રશ્નનો અભ્યાસ કરીને સમજવા પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૮૦ તમારામાં આત્મવિશ્વાસની ખામી છે ?
- હા ના ? ૮૧ કાર્યની સફળતા કરતાં તમારી પ્રશંસા થાય તેમાં તમને વધારે આનંદ આવે છે ?
- હા ના ? ૮૨ જ્યારે પરિણામ શંકારૂપ હોય એવી પરિસ્થિતિમાં તમે એકલે હાથેજ જોખમ ખેડવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૮૩ જીવનમાં સફળ થયેલા લોકોને મળીને તેમની પાસેથી તમારી મહાત્વાકાંક્ષાને પ્રોત્સાહન મળે એવી જરૂર તમને કોઇવાર લાગે છે ?
- હા ના ? ૮૪ તમે સામાન્યરીતે સલાહ લેવાનું ટાળો છો ?
- હા ના ? ૮૫ સંખ્યતા અને સામાજિક રીતરિવાજો પાળવા એ આપણાં સમાજજીવનનું અગત્યનું અંગ છે એમ તમને લાગે છે ?
- હા ના ? ૮૬ કોઇવાર સમુહમાં એકા હોવ ત્યારે કેમ આનંદ કરવો એ નક્કી કરવાનું તમે ખીજા ઉપર છોડી દો છો ?
- હા ના ? ૮૭ સમારંભમાં લોકોની ઓળખાણુ કરાવવાની જવાબદારી તમે સ્વીકારો છો ?
- હા ના ? ૮૮ કોઇ સભામાં તમે મોડા પડો ત્યારે આગલી બેઠક ઉપર ખેસી જવા કરતાં તમે એક ખાણુ ઊભા રહો છો ?
- હા ના ? ૮૯ કોઇ મહત્વનો નિર્ણય કરતાં પહેલાં ખીજા ધણુ લોકોની સલાહ મેળવવાનું તમે પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૯૦ પોતાની પ્રતિભાથી આંજી નાખે એવી કોઇ વ્યક્તિ તમારી સાથે જેવીરીતે વર્તે એજ રીતે એની સાથે વર્તવા તમે પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૯૧ તમારું મન એટલું બધુ ચચંગ છે કે તમે જે કાર્ય કરતા હો તેનુંજ તમને લાન ના રહે ?
- હા ના ? ૯૨ તમે જેનું માન સાચવતા હોવ એવા કોઈ વડિલ સાથે કોઈ મુદ્દા ઉપર કઠીયે દલીલ કરો છો ?
- હા ના ? ૯૩ તમારા પોતાના નિર્ણયો જાતે લેવામાં તમને મુશ્કેલી પડે છે ?
- હા ના ? ૯૪ કોઇ મંડળીમાં શાંતિ જવાઇ હોય ત્યારે તમે કઠીયે વાતાવરણને ચેતનવંતુ બનાવવામાં આગેવાની લો છો ?
- હા ના ? ૯૫ તમારે વિષે કોઇ ખોટી અફવા ફેલાવતું હોય તો તેને મળીને તમે ફેંસલો કરી લેશો ?
- હા ના ? ૯૬ કોઈ સત્કાર સમારંભમાં હાજર રહેલી સૌથી વધુ મહત્વની વ્યક્તિને મળવામાં તમે ખચકાઓ છો ?
- હા ના ? ૯૭ ખીજા કોઈ ખાખત કરતા લોકોને મળવામાં તમને વધુ ઉત્સાહ આવે છે ?
- હા ના ? ૯૮ તમને નૃત્ય કરતાં નાટક વધારે પસંદ છે ?
- હા ના ? ૯૯ તમારા રાજકીય, ધાર્મિક કે સામાજિક જીવનમાં તમારું વલણ ઉદ્દામ (આગળ પડતા) વિચારો ધરાવે છે ?

- હા ના ? ૧૦૦ તમે ખૂબ લાગણીવંશ થઈ જાઓ ત્યારે તમે એકલા રહેવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૧૦૧ તમે સામાન્યરીતે ખીજના સહકારથી કામ કરવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૧૦૨ સામાન્યરીતે તમારી અશંકા થાય ત્યારે તમે વધુ સારું કામ કરો છો ?
- હા ના ? ૧૦૩ કોઈ અનુભવા સાથે વાતચીત શરૂ કરવામાં તમને મુશ્કેલી પડે છે ?
- હા ના ? ૧૦૪ કોઈપણ દેખીતા કારણ સિવાય તમે કોઈવાર આનંદ અને નિરૂત્સાહ વચ્ચે ઝોલાં ખાઓ છો ?
- હા ના ? ૧૦૫ તમારી અંગત માલિકીની વસ્તુઓ માટે તમે કાળજી રાખો છો ?
- હા ના ? ૧૦૬ આપત્તિ આવવાનો સંભવ હોય ત્યારે તમે ચિંતા કરો છો ?
- હા ના ? ૧૦૭ તમારી લાગણીઓને તમે સામાન્ય રીતે મનમાં જ શમાવી દેવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૧૦૮ કોઈ સખત મહેનતનું કામ હોય તેમાં તમને કોઈ ટોકે કે ઉત્સાહ ના આપે તો પણ તમે તેને લાંબા સમય સુધી વળગી રહો છો ?
- હા ના ? ૧૦૯ કોઈ પુસ્તક વાંચતી વખતે તમને જોડલા વિચારો આવે એટલા જ વિચારો તમને પાછળથી એની ચર્ચા વખતે આવે છે ?
- હા ના ? ૧૧૦ કોઈનીપણ મદદ લીધા સિવાય તમે તમારી મુશ્કેલીઓનો સામાન્યરીતે જાતે જ સામનો કરો છો ?
- હા ના ? ૧૧૧ છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં તમે કોઈ ટોળીના માનીતા સરદાર કે આગેવાન બન્યા છો ?
- હા ના ? ૧૧૨ તમે કંપી નિર્ણયો એકલા લઈ લેવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૧૧૩ તમે સમૂહમાં અનુભવા માર્ગે ચાલતા પ્રવાસમાં નીકળ્યા હો, ત્યારે માર્ગ શોધી કાઢવાનું તમે ખીજ ઉપર છોડી દો છો ?
- હા ના ? ૧૧૪ રસ્તે જતાં લોકો તમારા સામું જુઓ છે એવા ખ્યાલથી તમે ચૂંકાઓ છો ?
- હા ના ? ૧૧૫ તમે ધણી વાર ઉશ્કેરાઈ જાઓ છો ?
- હા ના ? ૧૧૬ તમે ખીજ લોકોની ટીકા કરો છો એવી જાણ તમારે માટે ખંધાઈ છે ?
- હા ના ? ૧૧૭ તમે સામાન્યરીતે વધારાની જવાબદારી લેવા પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૧૧૮ સામાજિક સમારંભોમાં તમે પાછળ રહેવું પસંદ કરો છો ? (to keep in the background) ?
- હા ના ? ૧૧૯ તમારે કેમ કામ કરવું એમ ખીજ શીખામણ આપે તેને તમે ખૂબજ નાપસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૧૨૦ તમારા હાલના અગર લવિષ્યના સુખ માટે લગ્ન કરવું આવશ્યક છે એમ તમે માનો છો ?
- હા ના ? ૧૨૧ તમે સમૂહમાં રહેવું ખૂબજ પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૧૨૨ તમારી આસપાસના લોકો ખૂબજ નિરૂત્સાહ થઈ ગયા હોય ત્યારે તમે આશાવાદી બની શકો છો ?
- હા ના ? ૧૨૩ શિસ્ત પાળવાનો તમને અસંતોષ રહે છે ?
- હા ના ? ૧૨૪ તમારાથી વિરૂદ્ધ જાતિની વ્યક્તિ (છોકરો કે છોકરી) વિષે તમે સામાન્ય રીતે એપરવાહ રહો છો ?
- હા ના ? ૧૨૫ કોઈ સભામાં ચર્ચાની શરૂઆતમાં કોઈ નવો વિચાર રજૂ કરતી વખતે તમે તમારી જાત માટે સભાન (self conscious) થઈ જાવો છો ?

APPENDIX 4B "SOCIALY DESIRABLE RESPONSE FORM"

કોડ નંબર _____

ક્રમ સંશોધન માટે 240

પુરૂ નામ _____

ઉંમર _____

સરનામું _____

બતી છાકરો/છાકરી

શાળાનું નામ _____

વર્ગ _____

તારીખ _____

—: સૂચના :-

આ સાથેની પ્રશ્નાવલીનો હેતુ તમારા શોખ કે રૂચિ બાજુવા માટે છે. આ તમારી બુદ્ધિની કસોટી નથી કે આમાં ખરા કે ખોટા જવાબો પણ નથી.

દરેક પ્રશ્નની ડાબી બાજુએ 'હા', 'ના', અને પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ (?) આપેલું છે. જો તમારો જવાબ 'હા' હોય તો 'હા' ની આબુબાબુ અને 'ના' હોય તો 'ના' ની આબુબાબુ ગોળ કુંડાળું દોરો. જો તમે કોઈ વિધાન અગર પ્રશ્ન માટે અનિશ્ચિત હો તો પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ (?) ની આબુબાબુ ગોળ કુંડાળું દોરો.

તમારા પ્રત્યુત્તરો તદ્દન ખાનગી રાખવામાં આવશે. માટે કોઈપણ બતના સંકેત વગર ઉત્તર આપો.

તમારે શું કરવાનું છે તે બાબતની હબુ કોઈ શંકા રહેતી હોય તો કામ શરૂ કરતાં પહેલાં પૂછી લો.

Centre of Advanced study in Education

Faculty of Education and Psychology

Maharaja Sayajirao University of Baroda

Baroda

- હા ના ? ૧ ચાલુ રિવાજ વિરૂધ્ધ વર્તવામાં તમને ક્ષોભ થાય છે ?
- હા ના ? ૨ તમને વારંવાર દિવાસ્વપ્ન આવે છે ?
- હા ના ? ૩ સામાન્યરીતે કોઈની મદદ લેવા કરતાં તમે તમારું કામ જાતે જ કરો છો ?
- હા ના ? ૪ કોઈને મળવાનું ટાળવા માટે તમે કદીયે રસ્તો બદલ્યો છે ?
- હા ના ? ૫ તમે દુઃખ લગાડ્યા વગર કોઈની ટીકા સહન કરી શકો છો ?
- હા ના ? ૬ તમે કદીયે બીજારીને પૈસા આપો છો ?
- હા ના ? ૭ તમારાથી નાની વયના લોકો સાથે બળવાનું તમે પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૮ તમે ધણીવાર દુઃખમાં કુબી ગયા હોવ એવું લાગે છે ?
- હા ના ? ૯ અભ્યાસ સ્થળોમાં રસ્તો શોધી કાઢવાનું તમને ગમતું નથી ?
- હા ના ? ૧૦ તમારાથી વિરૂધ્ધ કોઈ મત દર્શાવે તો તમે અટ નિરૂત્સાહ થઈ જાઓ છો ?
- હા ના ? ૧૧ તમને મુશ્કેલી નડે તો પણ તમારો માર્ગ કાઢવાનો પ્રયત્ન તમે કરો છો ?
- હા ના ? ૧૨ તમે ધણીવાર શરમાળ બનો છો ?
- હા ના ? ૧૩ અભ્યાસ કરતાં વ્યાયામમાં તમને વધારે રસ પડે છે ?
- હા ના ? ૧૪ તમે ગભરાટયા (nervous) છો એમ તમને લાગે છે ?
- હા ના ? ૧૫ લાઈનમાં તમારી આગળ કોઈ આવીને ઘૂસી જાય તો તમે વાંધા ઉઠાવો છો ?
- હા ના ? ૧૬ કોઈ ચોકિયાત અગર દ્વારપાળ પાસેથી પસાર થતી વખતે તમે કદીયે એને સમજાવવાનો કે છેતરવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે ?
- હા ના ? ૧૭ લોકો તમારી પ્રશંસા અથવા નિંદા કરે તો તમે ખૂબ લાગણીવશ થાઓ છો ?
- હા ના ? ૧૮ કેટલાક વિષયો પ્રત્યે તમને સ્પર્શ (Touchy) છે ?
- હા ના ? ૧૯ તમે ધણીવાર વેપારી કે ફેરિયા સાથે ભાવતાલ સંબંધી રકડક કરો છો ?
- હા ના ? ૨૦ શાળામાં અગર બનરમાં કોઈ વડિલની હાજરીમાં તમે તમારી જાત માટે સલામ (self conscious) બની જાવો છો ?
- હા ના ? ૨૧ ધણી વાર તમે વિચારે ચઢી જાઓ છો કે જેને લીધે તમને ઉંઘ ન આવે ?
- હા ના ? ૨૨ તમે નિર્ણયો લેવામાં વિલંબ કરો છો ?
- હા ના ? ૨૩ કોઈ સર્જનાત્મક કાર્યમાં તમે એટલા બધા મશગૂલ થઈ જાઓ કે તમને અંગત મિત્રોની ખોટ પણ ના લાગે ?
- હા ના ? ૨૪ તમારું શરમાળપણું તમને મૂંઝવે છે ?
- હા ના ? ૨૫ ખીજા લોકોના હેતુનો કાળજીપૂર્વક અભ્યાસ કરવા માટે તમે તત્પર રહો છો ખરા ?

- હા ના ? ૨૬ તમે ધણી વાર નારજી બની જાઓ છો ?
- હા ના ? ૨૭ તમારા શોખ વારંવાર બદલાય છે ?
- હા ના ? ૨૮ સામાજિક પ્રસંગોમાં તમે ખૂબ વાતોડિયા બનો છો ?
- હા ના ? ૨૯ તમે કદીયે કોઈ જાહેર વક્તાને પ્રશ્નો પૂછીને પજવો છો ખરા ?
- હા ના ? ૩૦ બહારમાંથી ખરીદેલી વસ્તુઓ પાછી આપી આવવાનું તમને જરાયે ગમતું નથી ?
- હા ના ? ૩૧ તમે એકલા હો એના કરતાં જ્યારે કોઈ મંડળીમાં હો ત્યારે મજાક કે વિનોદમાં તમને વધારે રસ પડે છે ?
- હા ના ? ૩૨ એકલાજ પ્રવાસની મજા માણવા કરતાં બધીજ બાબતોની જોગવાઈ કરી શકે એવાની સાથે પ્રવાસ કરવાનું તમને વધારે ગમે છે ?
- હા ના ? ૩૩ કોઈ ઉપરીએ ચીંધેલું કામ કરવાં કરતાં તમને તમારી જાતેજ કામ કરવાનું વધારે ગમે છે ?
- હા ના ? ૩૪ તમારા વિચારો તમે લખવા કરતાં બોલીને વધારે સારી રીતે દર્શાવી શકો છો ?
- હા ના ? ૩૫ થોડા વર્ષો માટે તમારે એકાંતમાં કોઈ સ્થળે રહેવું પડે, દા. ત. જંગલ ખાતાની નોકરી, એવું કાર્ય કરવાનું તમને નાપસંદ છે ?
- હા ના ? ૩૬ તમને રસ હોય એવા કોઈ કાર્ય માટે તમે કદીયે કાળો ઉધરાવ્યો છે ?
- હા ના ? ૩૭ સત્તા કે હુકમ ચલાવે એવા લોકોથી સામાન્ય રીતે દૂર રહેવા તમે પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૩૮ તમારા વિચારોને વ્યવસ્થિત કરવામાં વાંચન કરતાં વાર્તાલાપ વધારે ઉપયોગી થશે એમ તમને લાગે છે ?
- હા ના ? ૩૯ અપમાનીત થવાના પ્રસંગોએ તમે જરૂર કરતાં વધારે સમય સુધી ચિંતાતુર રહો છો ?
- હા ના ? ૪૦ તમે આપ મેળે થઈને કદીયે કોઈ કલ્પ કે મંડળી કે એવી કોઈ સંસ્થા ઊભી કરી છે ?
- હા ના ? ૪૧ તમે કોઈ અકસ્માત જીવો કે તરત મદદ કરવા દોડી જાવ છો ?
- હા ના ? ૪૨ તમને સલા-ક્ષોભ (stage fright) થાય છે ?
- હા ના ? ૪૩ તમને જવાબદારી એકલે હાથે ઉઠાવવાનું ગમે છે ?
- હા ના ? ૪૪ તમને મિત્રો કરતાં પુસ્તકોમાં વધારે મજા પડે છે ?
- હા ના ? ૪૫ તમને કદીયે ખેંચેની લાગે છે ?
- હા ના ? ૪૬ તમારી વાત સાચી હોય તો પણ તમારી મસ્કરી થાય તો તમને અપમાન લાગે છે ?
- હા ના ? ૪૭ તમને કોઈવાર માઠા સમાચાર મળે ત્યારે તમારી સાથે કોઈ હોય એવું તમે ઇચ્છો છો ?
- હા ના ? ૪૮ તમે કોઈ કામ સારી રીતે કરતા હો તો પણ ખીજા લોકો તમને જોયા કરે એનાથી તમને અકળામણ થાય છે ?
- હા ના ? ૪૯ તમને ધણી વખત એકલાવાયું લાગે છે ?

- હા ના ? ૫૦ તમે સામાન્યરીતે દરીયાબાજી ટાળવાનો પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૫૧ તમને ઝટ માઠું લાગે છે ?
- હા ના ? ૫૨ ખીબના સહકારથી કોઇ આયોજન (planning) કરવાં કરતાં તમે ખતેખત આયોજન કરવાનું સામાન્ય રીતે પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૫૩ તમારા કોઇ શુભ સમાચાર ખીબને કહેવામાં તમને ખૂબ આનંદ આવે છે એવું તમને લાગે છે ?
- હા ના ? ૫૪ મિત્રોની સોબતમાં પણ તમને કોઇવાર એકલવાયું લાગે છે ?
- હા ના ? ૫૫ કોઇને નાણાં ધીરવામાં તમે પૂરતી કાળજી રાખો છો ?
- હા ના ? ૫૬ તમારી વાતનું કોઇને માઠું ના લાગે એની તમે કાળજી રાખો છો ?
- હા ના ? ૫૭ તમને ઝટ રસવું આવે છે ?
- હા ના ? ૫૮ હોટેલમાં તમને હલકા કે કચરા જેવા ખોરાક આપવામાં આવે તો તમે વેઇટરને ફરિયાદ કરો છો ?
- હા ના ? ૫૯ બહેરમાં ભાષણ આપવાનું તમને મુશ્કેલ લાગે છે ?
- હા ના ? ૬૦ ટોપાલમાં નાખતાં પહેલાં તમારા કાગળો તમે સુધારીને ફરીથી લખી બંધો છો ?
- હા ના ? ૬૧ કોઇવાર સાંજે એકલાજ વખત ગાળવામાં તમને આનંદ આવે છે ?
- હા ના ? ૬૨ તમે જલ્દી નવા મિત્રો કરી શકો છો ?
- હા ના ? ૬૩ કોઇવાર બહાર હોટેલમાં જમવાનો પ્રસંગ આવે તો ખીબના નાણાં ખીબને કોઇ આપે એ તમે પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૬૪ કોઇ ઓળખીતા પાસેથી કોઇ વસ્તુ માંગી લાવવામાં તમને સામાન્યપણે ખૂબજ સંકોચ થાય છે ?
- હા ના ? ૬૫ ઓળખીતો ધારીને કોઇ અબજયાને તમે ભૂલથી બોલાવો તો તમને ખૂબ મૂઝવણ થાય છે ?
- હા ના ? ૬૬ કોઇ વેચનાર તમને કોઇ વસ્તુ બચાડવા આવે તો તેને ટાળવામાં તમને મુશ્કેલી પડે છે ?
- હા ના ? ૬૭ કદીયે તમારી સલાહ લેવા કોઇ આવે છે ?
- હા ના ? ૬૮ તમારે માટે મહત્વનું કોઇ કાર્ય સિધ્ધ કરવામાં ખીબઓની લાગણીની પરવા તમે સામાન્યરીતે કરતા નથી ?
- હા ના ? ૬૯ કોઇ કાર્ય કરવાની વેળા વહીં જ્ય ત્યાં સુધી તમે કાંઈ નિર્ણય કરી શકતા નથી એવું તમને ધણીવાર લાગે છે ?
- હા ના ? ૭૦ તમે માંદા હો ત્યારે તમારા ઓળખીતાઓનું ધ્યાન તમારા તરફ દોરાય એ તમને ખાસ ગમે છે ?
- હા ના ? ૭૧ તમને મનમાં ખૂશમિબજ કે નિરાશાજનક ભાવો ધણીવાર લાગે છે ?
- હા ના ? ૭૨ કોઇવાર તમે હલકા કે ઉતરતા છો એવી લાગણીની મૂઝવણ તમને થાય છે ?
- હા ના ? ૭૩ કેટલીકવાર કોઇ અર્થ વગરનો વિચાર તમારા મનને સતાવે છે ?
- હા ના ? ૭૪ તમે કોઇ નોકરને સમયસર કામ ન કરવો બદલ કદીયે ઠપકો આપો છો ?
- હા ના ? ૭૫ તમારાથી ખૂબજ ચઢિયાતા કોઇ હરીફ સાથે રમત રમતી વેળા કે હરીફાઈ કરતી વેળા તમે ઉત્તમરીતે રમી શકો છો ?

- હા ના ? ૭૬ કોઈ સભા સમક્ષ બાષણ આપવા માટે કે રમૂજ કરી ખતાવવા માટે તમે વારંવાર ઊભા રહ્યા છો ?
- હા ના ? ૭૭ તમારી પાસેથી લાભ ઉઠાવવામાં ખીજ લોકો કોઈવાર સફળ થાય છે ?
- હા ના ? ૭૮ તમે ખૂબ નિરુત્સાહ બની જવ ત્યારે આનંદમાં આવવા માટે ખીજ કોઈની સોખત શોધવા તમે પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૭૯ કોઈ પ્રશ્નને પૂરો સમજવા માટે ખીજની સાથે ચર્ચા કરવાં કરતાં તમે એકલી જાતેજ એ પ્રશ્નનો અભ્યાસ કરીને સમજવા પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૮૦ તમારામાં આત્મવિશ્વાસની ખામી છે ?
- હા ના ? ૮૧ કાર્યની સફળતા કરતાં તમારી પ્રશંસા થાય તેમાં તમને વધારે આનંદ આવે છે ?
- હા ના ? ૮૨ જ્યારે પરિણામ શંકાસ્પદ હોય એવી પરિસ્થિતિમાં તમે એકલે હાથેજ જોખમ ખેડવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૮૩ જીવનમાં સફળ થયેલા લોકોને મળીને તેમની પાસેથી તમારી મહત્વાકાંક્ષાને પ્રોત્સાહન મળે એવી જરૂર તમને કોઈવાર લાગે છે ?
- હા ના ? ૮૪ તમે સામાન્યરીતે સલાહ લેવાનું ટાળો છો ?
- હા ના ? ૮૫ સભ્યતા અને સામાજિક રીતરિવાજો પાળવા એ આપણાં સમાજજીવનનું અગત્યનું અંગ છે એમ તમને લાગે છે ?
- હા ના ? ૮૬ કોઈવાર સમુહમાં બેઠા હોય ત્યારે કેમ આનંદ કરવો એ નક્કી કરવાનું તમે ખીજ ઉપર છોડી દો છો ?
- હા ના ? ૮૭ સમારંભમાં લોકોની ઝોળખાણુ કરાવવાની જવાબદારી તમે સ્વીકારો છો ?
- હા ના ? ૮૮ કોઈ સભામાં તમે મોડા પડો ત્યારે આગલી બેઠક ઉપર બેસી જવા કરતાં તમે એક ખાણુ ઊભા રહો છો ?
- હા ના ? ૮૯ કોઈ મહત્વનો નિર્ણય કરતાં પહેલાં ખીજ ઘણા લોકોની સલાહ મેળવવાનું તમે પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૯૦ પોતાની પ્રતિભાથી આંજી નાખે એવી કોઈ વ્યક્તિ તમારી સાથે જેવીરીતે વર્તે એજ રીતે એની સાથે વર્તવા તમે પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૯૧ તમારું મન એટલું બધુ ચચાંજ છે કે તમે જે કાર્ય કરતા હો તેનુંજ તમને ભાન ના રહે ?
- હા ના ? ૯૨ તમે જેનું માન સાચવતા હોય એવા કોઈ વડિલ સાથે કોઈ મુદ્દા ઉપર કદીયે દલીલ કરો છો ?
- હા ના ? ૯૩ તમારા પોતાના નિર્ણયો જાતે લેવામાં તમને મુશ્કેલી પડે છે ?
- હા ના ? ૯૪ કોઈ મંડળીમાં શાંતિ જવાબ હોય ત્યારે તમે કદીયે વાતાવરણને એતનવંતુ ખતાવવામાં આગેવાની લો છો ?
- હા ના ? ૯૫ તમારે વિષે કોઈ ખોટી અફવા ફેલાવતું હોય તો તેને મળીને તમે ફેંસલો કરી લેશો ?
- હા ના ? ૯૬ કોઈ સત્કાર સમારંભમાં હાજર રહેલી સૌથી વધુ મહત્વની વ્યક્તિને મળવામાં તમે ખચકાઓ છો ?
- હા ના ? ૯૭ ખીજ કોઈ ખાખત કરતા લોકોને મળવામાં તમને વધુ ઉત્સાહ આવે છે ?
- હા ના ? ૯૮ તમને નૃત્ય કરતાં નાટક વધારે પસંદ છે ?
- હા ના ? ૯૯ તમારા રાજકીય, ધાર્મિક કે સામાજિક જીવનમાં તમારું વલણ ઉદ્દામ (આગળ પડતા) વિચારો ધરાવે છે ?

- હા. ના. ? ૧૦૦ તમે ખૂબ લાગણીવશ થઈ જાઓ ત્યારે તમે એકલા રહેવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા. ના. ? ૧૦૧ તમે સામાન્યરીતે ખીજના સહકારથી કામ કરવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા. ના. ? ૧૦૨ સામાન્યરીતે તમારી પ્રશંસા થાય ત્યારે તમે વધુ કામ કરો છો ?
- હા. ના. ? ૧૦૩ કોઈ અજાણ્યા સાથે વાતચીત શરૂ કરવામાં તમને મુશ્કેલી પડે છે ?
- હા. ના. ? ૧૦૪ કોઈપણ દેખીતા કારણ સિવાય તમે કોઈવાર આનંદ અને નિરુત્સાહ વચ્ચે એલાં ખાઓ છો ?
- હા. ના. ? ૧૦૫ તમારી અંગત માલિકીની વસ્તુઓ માટે તમે કાળજી રાખો છો ?
- હા. ના. ? ૧૦૬ આપત્તિ આવવાનો સંભવ હોય ત્યારે તમે ચિંતા કરો છો ?
- હા. ના. ? ૧૦૭ તમારી લાગણીઓને તમે સામાન્ય રીતે મનમાં જ શમાવી દેવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા. ના. ? ૧૦૮ કોઈ સખત મહેનતનું કામ હોય તેમાં તમને કોઈ ટોફ કે ઉત્સાહ ના આપે તો પણ તમે તેને લાંબા સમય સુધી વળગી રહો છો ?
- હા. ના. ? ૧૦૯ કોઈ પુસ્તક વાંચતી વખતે તમને જોટલા વિચારો આવે એટલા જ વિચારો તમને પાછળથી એની ચર્ચા વખતે આવે છે ?
- હા. ના. ? ૧૧૦ કોઈનીપણ મદદ લીધા સિવાય તમે તમારી મુશ્કેલીઓને સામાન્યરીતે જાતે જ સામનો કરો છો ?
- હા. ના. ? ૧૧૧ છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં તમે કોઈ ટોળીના માનીતા સરદાર કે આગેવાન બન્યા છો ?
- હા. ના. ? ૧૧૨ તમે ઝડપી નિર્ણયો એકલા લઈ લેવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા. ના. ? ૧૧૩ તમે સમૂહમાં અજાણ્યા માર્ગે ચાલતા પ્રવાસમાં નીકળ્યા હો, ત્યારે માર્ગ શોધી કાઢવાનું તમે ખીજ ઉપર છોડી દો છો ?
- હા. ના. ? ૧૧૪ રસ્તે જતાં લોકો તમારા સામું જુઓ છે એવા બચાવથી તમે મૂંઝાઓ છો ?
- હા. ના. ? ૧૧૫ તમે ધણી વાર ઉશ્કેરાઈ જાઓ છો ?
- હા. ના. ? ૧૧૬ તમે ખીજ લોકોની ટીકા કરો છો એવી જાણ તમારે માટે બધાં છે ?
- હા. ના. ? ૧૧૭ તમે સામાન્યરીતે વધારાની જવાબદારી લેવા પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા. ના. ? ૧૧૮ સામાજિક સમારંભોમાં તમે પાછળ રહેવું પસંદ કરો છો ? (to keep in the background) ?
- હા. ના. ? ૧૧૯ તમારે કેમ કામ કરવું એમ ખીજ શીખાવણુ આપે તેને તમે ખૂબજ નાપસંદ કરો છો ?
- હા. ના. ? ૧૨૦ તમારા હાલના અગર ભવિષ્યના સુખ માટે લગ્ન કરવું આવશ્યક છે એમ તમે માનો છો ?
- હા. ના. ? ૧૨૧ તમે સમૂહમાં રહેવું ખૂબજ પસંદ કરો છો ?
- હા. ના. ? ૧૨૨ તમારી આસપાસના લોકો ખૂબજ નિરુત્સાહ થઈ ગયા હોય ત્યારે તમે આશાવાદી બની શકો છો ?
- હા. ના. ? ૧૨૩ શિસ્ત પાળવાનો તમને અસંતોષ રહે છે ?
- હા. ના. ? ૧૨૪ તમારાથી વિરૂદ્ધ જાતિની વ્યક્તિ (છોકરો કે છોકરી) વિષે તમે સામાન્ય રીતે બેપરવાહ રહો છો ?
- હા. ના. ? ૧૨૫ કોઈ સભામાં ચર્ચાની શરૂઆતમાં કોઈ નવો વિચાર રજુ કરતી વખતે તમે તમારી જાત માટે સભાન (self conscious) થઈ જાવો છો ?

APPENDIX 4(C) "QUESTION" FORM

243

કોડ નંબર _____

ફક્ત સંશોધન માટે

પુરૂ નામ _____

ઉંમર _____

સરનામું _____

ભતી છાકરો/છાકરી

શાળાનું નામ _____

વર્ગ _____

તારીખ _____

—: સૂચના :-

**

આ સાથેની પ્રશ્નાવલીનો હેતુ તમારા શોખ કે રૂચિ બાણવા માટે છે. આ તમારી બુદ્ધિની કસોટી નથી કે આમાં ખરા કે ખોટા જવાબો પણ નથી.

દરેક પ્રશ્નની ડાબી બાજુએ 'હા', 'ના', અને પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ (?) આપેલું છે. જો તમારો જવાબ 'હા' હોય તો 'હા' ની આબુબાબુ અને 'ના' હોય તો 'ના' ની આબુબાબુ ગોળ કુંડાણું દોરો. જો તમે કોઈ વિધાન અગર પ્રશ્ન માટે અનિશ્ચિત હો તો પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ (?) ની આબુબાબુ ગોળ કુંડાણું દોરો.

તમારા પ્રત્યુત્તરો તદ્દન ખાનગી રાખવામાં આવશે. માટે કોઈપણ બતલના સંકેત વગર ઉત્તર આપો.

તમારે શું કરવાનું છે તે બાબતની હબુ કોઈ શંકા રહેતી હોય તો કામ શરૂ કરતાં પહેલાં પૂછી લો.

Centre of Advanced study in Education

Faculty of Education and Psychology

Maharaja Sayajirao University of Baroda

Baroda

- હા ના ? ૧ ચાલુ રિવાજ વિરૂધ્ધ વર્તવામાં તમને ક્ષોભ થાય છે ?
- હા ના ? ૨ તમને વારંવાર દિવાસ્વપ્ન આવે છે ?
- હા ના ? ૩ સામાન્યરીતે કોઇની મદદ લેવા કરતાં તમે તમારું કામ જાતે જ કરો છો ?
- હા ના ? ૪ કોઇને મળવાનું ટાળવા માટે તમે કદીયે રસ્તો બદલ્યો છે ?
- હા ના ? ૫ તમે દુઃખ લગાડ્યા વગર કોઇની ટીકા સહન કરી શકો છો ?
- હા ના ? ૬ તમે કદીયે બીખારીને પૈસા આપો છો ?
- હા ના ? ૭ તમારાથી નાની વયના લોકો સાથે ભળવાનું તમે પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૮ તમે ધણીવાર દુઃખમાં કુખી ગયા હોવ એવું લાગે છે ?
- હા ના ? ૯ અબ્યાસ સ્થળોમાં રસ્તો શોધી કાઢવાનું તમને ગમતું નથી ?
- હા ના ? ૧૦ તમારાથી વિરૂધ્ધ કોઈ મત દર્શાવે તો તમે ઝટ નિરૂત્સાહ થઈ જાઓ છો ?
- હા ના ? ૧૧ તમને મુશ્કેલી નડે તો પણ તમારો માર્ગ કાઢવાનો પ્રયત્ન તમે કરો છો ?
- હા ના ? ૧૨ તમે ધણીવાર શરમાળ બનો છો ?
- હા ના ? ૧૩ અભ્યાસ કરતાં વ્યાયામમાં તમને વધારે રસ પડે છે ?
- હા ના ? ૧૪ તમે ગભરાટયા (nervous) છો એમ તમને લાગે છે ?
- હા ના ? ૧૫ લાઈનમાં તમારી આગળ કોઈ આવીને ધૂસી જાય તો તમે વાંધો ઉઠાવો છો ?
- હા ના ? ૧૬ કોઈ ચોક્કિયાત અગર દ્વારપાળ પાસેથી પસાર થતી વખતે તમે કદીયે એને સમજાવવાનો કે છેતરવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે ?
- હા ના ? ૧૭ લોકો તમારી પ્રશંસા અથવા નિંદા કરે તો તમે ખૂબ લાગણીવશ થાઓ છો ?
- હા ના ? ૧૮ કેટલાક વિષયો પ્રત્યે તમને ઝુગ (Touchy) છે ?
- હા ના ? ૧૯ તમે ધણીવાર વેપારી કે ફેરિયા સાથે ભાવતાલ સંબંધી રકઝક કરો છો ?
- હા ના ? ૨૦ શાળામાં અગર ખબરમાં કોઈ વડિલની હાજરીમાં તમે તમારી જાત માટે સજાન (self conscious) બની જાવો છો ?
- હા ના ? ૨૧ ધણી વાર તમે વિચારે ચઢી જાઓ છો કે જેને લીધે તમને ઉંઘ ન આવે ?
- હા ના ? ૨૨ તમે નિષ્ક્રિય લેવામાં વિલંબ કરો છો ?
- હા ના ? ૨૩ કોઈ સર્જનાત્મક કાર્યમાં તમે એટલા બધા મશગૂલ થઈ જાઓ કે તમને અંગત મિત્રોની ખોટ પણ ના લાગે ?
- હા ના ? ૨૪ તમારું શરમાળપણું તમને મૂંઝવે છે ?
- હા ના ? ૨૫ ખીજા લોકોના હેતુનો કાળજીપૂર્વક અભ્યાસ કરવા માટે તમે તત્પર રહો છો ખરા ?

- હા ના ? ૨૬ તમે ઘણી વાર નારાજ બની જાઓ છો ?
- હા ના ? ૨૭ તમારા શોખ વારંવાર બદલાય છે ?
- હા ના ? ૨૮ સામાજિક પ્રસંગોમાં તમે ખૂબ વાતોડિયા બનેા છો ?
- હા ના ? ૨૯ તમે કદીયે કોઈ જાહેર વક્તાને પ્રશ્નો પૂછીને પજવો છો ખરા ?
- હા ના ? ૩૦ બહારમાંથી ખરીદેલી વસ્તુઓ પાછી આપી આવવાનું તમને જરાયે ગમતું નથી ?
- હા ના ? ૩૧ તમે એકલા હો એના કરતાં જ્યારે કોઈ મંડળીમાં હો ત્યારે મળક કે વિનોદમાં તમને વધારે રસ પડે છે ?
- હા ના ? ૩૨ એકલાજ પ્રવાસની મજા માણવા કરતાં બંધીજ બાબતોની જોગવાઈ કરી શકે એવાની સાથે પ્રવાસ કરવાનું તમને વધારે ગમે છે ?
- હા ના ? ૩૩ કોઈ ઉપરીએ ચી'ધેલું કામ કરવાં કરતાં તમને તમારી જાતેજ કામ કરવાનું વધારે ગમે છે ?
- હા ના ? ૩૪ તમારા વિચારો તમે લખવા કરતાં બોલીને વધારે સારી રીતે દર્શાવી શકો છો ?
- હા ના ? ૩૫ થોડા વર્ષો માટે તમારે એકાંતમાં કોઈ સ્થળે રહેવું પડે, દા. ત. જંગલ ખાતાની નોકરી, એવું કાર્ય કરવાનું તમને નાપસંદ છે ?
- હા ના ? ૩૬ તમને રસ હોય એવા કોઈ કાર્ય માટે તમે કદીયે કાળો ઉધરાવ્યો છે ?
- હા ના ? ૩૭ સત્તા કે હુકમ ચલાવે એવા લોકોથી સામાન્ય રીતે દૂર રહેવા તમે પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૩૮ તમારા વિચારોને વ્યવસ્થિત કરવામાં વાંચન કરતાં વાર્તાલાપ વધારે ઉપયોગી થશે એમ તમને લાગે છે ?
- હા ના ? ૩૯ અપમાનીત થવાના પ્રસંગોએ તમે જરૂર કરતાં વધારે સમય સુધી ચિંતાતુર રહો છો ?
- હા ના ? ૪૦ તમે આપ મેળે થઈને કદીયે કોઈ કલ્પ કે મંડળી કે એવી કોઈ સંસ્થા ઊભી કરી છે ?
- હા ના ? ૪૧ તમે કોઈ અકસ્માત બુઓ કે તરત મદદ કરવા દોડી જાવ છો ?
- હા ના ? ૪૨ તમને સભા-ક્ષોભ (stage fright) થાય છે ?
- હા ના ? ૪૩ તમને જવાબદારી એકલે હાથે ઉઠાવવાનું ગમે છે ?
- હા ના ? ૪૪ તમને મિત્રો કરતાં પુસ્તકોમાં વધારે મજા પડે છે ?
- હા ના ? ૪૫ તમને કદીયે ખેંચેની લાગે છે ?
- હા ના ? ૪૬ તમારી વાત સાચી હોય તો પણ તમારી મસ્કરી થાય તો તમને અપમાન લાગે છે ?
- હા ના ? ૪૭ તમને કોઈવાર માઠા સમાચાર મળે ત્યારે તમારી સાથે કોઈ હોય એવું તમે ઇચ્છો છો ?
- હા ના ? ૪૮ તમે કોઈ કામ સારી રીતે કરતા હો તો પણ ખીજા લોકો તમને જોયા કરે એનાથી તમને અકળામણ થાય છે ?
- હા ના ? ૪૯ તમને ઘણી વખત એકલવાયું લાગે છે ?

- હા ના ? ૫૦ તમે સામાન્યરીતે દલીલબાજી ટાળવાનો પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૫૧ તમને ઝટ માઠું લાગે છે ?
- હા ના ? ૫૨ ખીબના સહકારથી કોઇ આયોજન (planning) કરવા કરતાં તમે જાતે આયોજન કરવાનું સામાન્ય રીતે પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૫૩ તમારા કોઇ શુભ સમાચાર ખીબને કહેવામાં તમને ખૂબ આનંદ આવે છે એવું તમને લાગે છે ?
- હા ના ? ૫૪ મિત્રોની સોબતમાં પણ તમને કોઇવાર એકલવાયું લાગે છે ?
- હા ના ? ૫૫ કોઇને નાણાં ધીરવામાં તમે પૂરતી કાળજી રાખો છો ?
- હા ના ? ૫૬ તમારી વાતનું કોઇને માઠું ના લાગે એની તમે કાળજી રાખો છો ?
- હા ના ? ૫૭ તમને ઝટ રડવું આવે છે ?
- હા ના ? ૫૮ હોટેલમાં તમને હલકા કે કચરા જેવા ખોરાક આપવામાં આવે તો તમે વેઇટરને ફરિયાદ કરો છો ?
- હા ના ? ૫૯ જાહેરમાં બાષણ આપવાનું તમને મુંઝવેલું લાગે છે ?
- હા ના ? ૬૦ ટપાલમાં નાખતાં પહેલાં તમારા કાગળો તમે સુધારીને ફરીથી લખી જઓ છો ?
- હા ના ? ૬૧ કોઇવાર સાંજે એકલા જ વખત ગાળવામાં તમને આનંદ આવે છે ?
- હા ના ? ૬૨ તમે જલ્દી નવા મિત્રો કરી શકો છો ?
- હા ના ? ૬૩ કોઇવાર બહાર હોટેલમાં જમવાનો પ્રસંગ આવે તો ખીબના નાણાં ખીબને કોઇ આપે એ તમે પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૬૪ કોઇ ઓળખીતા પાસેથી કોઇ વસ્તુ માંગી લાવવામાં તમને સામાન્યપણે ખૂબજ સંકેચ થાય છે ?
- હા ના ? ૬૫ ઓળખીતા ધારીને કોઇ અગત્યનાં તમે ભૂલથી બોલાવો તો તમને ખૂબ અઝવણ થાય છે ?
- હા ના ? ૬૬ કોઇ વેચનાર તમને કોઇ વસ્તુ ખજાડવા આવે તો તેને ટાળવામાં તમને મુંઝવેલી પડે છે ?
- હા ના ? ૬૭ કદીયે તમારી સલાહ લેવા કોઈ આવે છે ?
- હા ના ? ૬૮ તમારે માટે મહત્વનું કોઇ કાર્ય સિધ્ધ કરવામાં ખીબઓની લાગણીની પરવા તમે સામાન્યરીતે કરતા નથી ?
- હા ના ? ૬૯ કોઇ કાર્ય કરવાની વેળા વહી જાય ત્યાં સુધી તમે કોઈ નિર્ણય કરી શકતાં નથી એવું તમને ધણીવાર લાગે છે ?
- હા ના ? ૭૦ તમે માંદા હો ત્યારે તમારા ઓળખીતાઓનું ધ્યાન તમારા તરફ દોરાય એ તમને ખાસ ગમે છે ?
- હા ના ? ૭૧ તમને મનમાં ખૂશમિજાજ કે નિરાશાજનક લાવો ધણીવાર લાગે છે ?
- હા ના ? ૭૨ કોઇવાર તમે હલકા કે ઉતરતા છો એવી લાગણીની મૂઝવણ તમને થાય છે ?
- હા ના ? ૭૩ કેટલીકવાર કોઇ અર્થ વગરનો વિચાર તમારા મનને સતાવે છે ?
- હા ના ? ૭૪ તમે કોઇ નોકરને સમયસર કામ ન કરવા બદલ કદીયે ટપકા આપો છો ?
- હા ના ? ૭૫ તમારાથી ખૂબજ ચઢિયાતા કોઇ હરીફ સાથે રમત રમતી વેળા કે હરીફાઈ કરતી વેળા તમે ઉત્તમરીતે રમી શકો છો ?

- હા ના ? ૭૬ કોઈ સલા સમક્ષ લાપણુ આપવા માટે કે રમૂજ કરી ખતાવવા માટે તમે વારંવાર ઉભા રહ્યા છો ?
- હા ના ? ૭૭ તમારી પાસેથી લાલ ઉઠાવવામાં ખીજ લોકો કોઈવાર સફળ થાય છે ?
- હા ના ? ૭૮ તમે ખૂબ નિરુત્સાહ બની જવ ત્યારે આનંદમાં આવવા માટે ખીજ કોઈની સોખત શોધવા તમે પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૭૯ કોઈ પ્રશ્નને પૂરો સમજવા માટે ખીજની સાથે ચર્ચા કરવાં કરતાં તમે એકલી જાતેજ એ પ્રશ્નનો અભ્યાસ કરીને સમજવા પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૮૦ તમારામાં આત્મવિશ્વાસની ખામી છે ?
- હા ના ? ૮૧ કાર્યની સફળતા કરતાં તમારી પ્રશંસા થાય તેમાં તમને વધારે આનંદ આવે છે ?
- હા ના ? ૮૨ જ્યારે પરિણામ શંકાસ્પદ હોય એવી પરિસ્થિતિમાં તમે એકલે હાથેજ જોખમ ખેડવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૮૩ જીવનમાં સફળ થયેલા લોકોને મળીને તેમની પાસેથી તમારી મહાત્વાકાંક્ષાને પ્રોત્સાહન મળે એવી જરૂર તમને કોઈવાર લાગે છે ?
- હા ના ? ૮૪ તમે સામાન્યરીતે સલાહ લેવાનું ઠાળો છો ?
- હા ના ? ૮૫ સભ્યતા અને સામાજિક રીતરિવાજો પાળવા એ આપણાં સમાજજીવનનું અગત્યનું અંગ છે એમ તમને લાગે છે ?
- હા ના ? ૮૬ કોઈવાર સમુહમાં ખેડા હોવ ત્યારે કેમ આનંદ કરવો એ નક્કી કરવાનું તમે ખીજ ઉપર છોડી દો છો ?
- હા ના ? ૮૭ સમારંભમાં લોકોની ઓળખાણુ કરાવવાની જવાબદારી તમે સ્વીકારો છો ?
- હા ના ? ૮૮ કોઈ સલામાં તમે મોડા પડો ત્યારે આગલી ખેડક ઉપર ખેસી જવા કરતાં તમે એક ખાણુ ઊભા રહો છો ?
- હા ના ? ૮૯ કોઈ મહત્વનો નિર્ણય કરતાં પહેલાં ખીજ ધણુ લોકોની સલાહ મેળવવાનું તમે પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૯૦ પોતાની પ્રતિભાથી આંજ નાખે એવી કોઈ વ્યક્તિ તમારી સાથે જેવીરીતે વર્તે એજ રીતે એની સાથે વર્તવા તમે પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૯૧ તમારું મન એટલું બધુ ચચળ છે કે તમે જે કાર્ય કરતા હો તેનુંજ તમને લાન ના રહે ?
- હા ના ? ૯૨ તમે જેનું માન સાચવતા હોવ એવા કોઈ વડિલ સાથે કોઈ મુદ્દા ઉપર કદીયે હલીલ કરો છો ?
- હા ના ? ૯૩ તમારા પોતાના નિર્ણયો જાતે લેવામાં તમને મુશ્કેલી પડે છે ?
- હા ના ? ૯૪ કોઈ મંડળીમાં શાંતિ જવાઈ હોય ત્યારે તમે કદીયે વાતાવરણને એતનવંતું ખનાવવામાં આગેવાની લો છો ?
- હા ના ? ૯૫ તમારે વિષે કોઈ ખોટી અફવા ફેલાવતું હોય તો તેને મળીને તમે ફેંસલો કરી લેશો ?
- હા ના ? ૯૬ કોઈ સત્કાર સમારંભમાં હાજર રહેલી સૌથી વધુ મહત્વની વ્યક્તિને મળવામાં તમે ખચકાઓ છો ?
- હા ના ? ૯૭ ખીજ કોઈ ખાખત કરતા લોકોને મળવામાં તમને વધુ ઉત્સાહ આવે છે ?
- હા ના ? ૯૮ તમને વૃત્ય કરતાં નાટક વધારે પસંદ છે ?
- હા ના ? ૯૯ તમારા રાજકીય, ધાર્મિક કે સામાજિક જીવનમાં તમારું વલણ ઉદામ (આગળ પડતા) વિચારો ધરાવે છે ?

- હા ના ? ૧૦૦ તમે ખૂબ લાગણીવશ થઇ જાઓ ત્યારે તમે એકલા રહેવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૧૦૧ તમે સામાન્યરીતે ખીજના સહકારથી કામ કરવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૧૦૨ સામાન્યરીતે તમારી પ્રશંસા થાય ત્યારે તમે વધુ કામ કરો છો ?
- હા ના ? ૧૦૩ કોઈ અન્યાય સાથે વાતચીત શરૂ કરવામાં તમને મુશ્કેલી પડે છે ?
- હા ના ? ૧૦૪ કોઈપણ દેખીતા કારણ સિવાય તમે કોઈવાર આનંદ અને નિરુત્સાહ વચ્ચે એલાં ખાઓ છો ?
- હા ના ? ૧૦૫ તમારી અંગત માલિકીની વસ્તુઓ માટે તમે કાળજી રાખો છો ?
- હા ના ? ૧૦૬ આપત્તિ આવવાનો સંભવ હોય ત્યારે તમે ચિંતા કરો છો ?
- હા ના ? ૧૦૭ તમારી લાગણીઓને તમે સામાન્ય રીતે મનમાં જ શમાવી દેવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૧૦૮ કોઈ સખત મહેનતનું કામ હોય તેમાં તમને કોઈ ટોફ કે ઉત્સાહ ના આપે તો પણ તમે તેને લાંબા સમય સુધી વળગી રહો છો ?
- હા ના ? ૧૦૯ કોઈ પુસ્તક વાંચતી વખતે તમને જેટલા વિચારો આવે એટલા જ વિચારો તમને પાછળથી એની ચર્ચા વખતે આવે છે ?
- હા ના ? ૧૧૦ કોઈનીપણ મદદ લીધા સિવાય તમે તમારી મુશ્કેલીઓને સામાન્યરીતે જાતે જ સામનો કરો છો ?
- હા ના ? ૧૧૧ છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં તમે કોઈ ટોળીના માનીતા સરદાર કે આગેવાન બન્યા છો ?
- હા ના ? ૧૧૨ તમે ઝડપી નિર્ણયો એકલા લઈ લેવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૧૧૩ તમે સમૂહમાં અન્યાય માર્ગે ચાલતા પ્રવાસમાં નીકળ્યા હો, ત્યારે માર્ગ શોધી કાઢવાનું તમે ખીજ ઉપર છોડી દો છો ?
- હા ના ? ૧૧૪ રસ્તે જતાં લોકો તમારા સામું જુઓ છે એવા ખ્યાલથી તમે મૂંઝાઓ છો ?
- હા ના ? ૧૧૫ તમે ધણી વાર ઉશ્કેરાઇ જાઓ છો ?
- હા ના ? ૧૧૬ તમે ખીજ લોકોની ટીકા કરો છો એવી જાપ તમારે માટે બંધાઇ છે ?
- હા ના ? ૧૧૭ તમે સામાન્યરીતે વધારાની જવાબદારી લેવા પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ? ૧૧૮ સામાજિક સમારભોમાં તમે પાછળ રહેવું પસંદ કરો છો ? (to keep in the background) ?
- હા ના ? ૧૧૯ તમારે કેમ કામ કરવું એમ ખીજ શીખામણ આપે તેને તમે ખૂબજ નાપસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૧૨૦ તમારા હાલના અગર ભવિષ્યના સુખ માટે લગ્ન કરવું આવશ્યક છે એમ તમે માનો છો ?
- હા ના ? ૧૨૧ તમે સમૂહમાં રહેવું ખૂબજ પસંદ કરો છો ?
- હા ના ? ૧૨૨ તમારી આસપાસના લોકો ખૂબજ નિરુત્સાહ થઇ ગયા હોય ત્યારે તમે આશાવાદી બની શકો છો ?
- હા ના ? ૧૨૩ શિસ્ત પાળવાનો તમને અસંતોષ રહે છે ?
- હા ના ? ૧૨૪ તમારાથી વિરૂદ્ધ જાતિની વ્યક્તિ (છોકરો કે છોકરી) વિષે તમે સામાન્ય રીતે એપરવાહ રહો છો ?
- હા ના ? ૧૨૫ કોઈ સભામાં ચર્ચાની શરૂઆતમાં કોઈ નવો વિચાર રજૂ કરતી વખતે તમે તમારી જાત માટે સભાન (self conscious) થઈ જાવ છો ?

APPENDIX 4-D "STATEMENTS" FORM

246

કોડ નંબર _____

ફક્ત સંશોધન માટે

પુર નામ _____

ઉંમર _____

સરનામું _____

બતી છાકરા/છાકરી

શાળાનું નામ _____

વર્ગ _____

તારીખ _____

—: સૂચના :-

આ સાથેની પ્રશ્નાવલીનો હેતુ તમારા શોખ કે રૂચિ બાણવા માટે છે. આ તમારી બુદ્ધિની કસોટી નથી કે આમાં ખરા કે ખોટા જવાબો પણ નથી.

દરેક પ્રશ્નની ડાબી બાજુએ 'હા' અને 'ના', અને પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ (?) આપેલું છે. જો તમારો જવાબ 'હા' હોય તો 'હા' ની આબુબાબુ અને 'ના' હોય તો 'ના' ની આબુબાબુ ગોળ કુંડાળું દોરો. જો તમે કોઈ વિધાન અગર પ્રશ્ન માટે અનિશ્ચિત હો તો પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ (?) ની આબુબાબુ ગોળ કુંડાળું દોરો.

તમારા પ્રત્યુત્તરો તદ્દન ખાનગી રાખવામાં આવશે. માટે કોઈપણ બતના સંકેત વગર ઉત્તર આપો.

તમારે શું કરવાનું છે તે બાબતની હબુ કોઈ શંકા રહેતી હોય તો કામ શરૂ કરતાં પહેલાં પૂછી લો.

Centre of Advanced study in Education

Faculty of Education and Psychology

Maharaja Sayajirao University of Baroda

Baroda

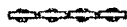
- હા ના ? ૧ ચાલુ રિવાજ વિરુદ્ધ વર્તવામાં મને ક્ષોભ થાય છે.
- હા ના ? ૨ મને વારંવાર દિવાસ્વપ્ન આવે છે.
- હા ના ? ૩ સામાન્યરીતે કોઇની મદદ લેવા કરતાં હું મારું કામ જાતે જ કરું છું.
- હા ના ? ૪ કોઇને મળવાનું ટાળવા માટે મહે ધણુંખરું રસ્તો બદલ્યો છે.
- હા ના ? ૫ હું દુઃખ લગાડ્યા વગર કોઇની ટીકા સહન કરી શકું છું.
- હા ના ? ૬ હું ક્યારેક બીખારીને પૈસા આપું છું.
- હા ના ? ૭ મારાથી નાની વયના લોકો સાથે લળવાનું હું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૮ હું ધણીવાર દુઃખમાં ડુબી ગઇ/ગયો હોઉં એવું લાગે છે.
- હા ના ? ૯ અબ્યાસ સ્થળોમાં રસ્તો શોધી કાઢવાનું મને ગમતું નથી.
- હા ના ? ૧૦ મારાથી વિરુદ્ધ કોઇ મત દર્શાવે તો હું અટ નિરૂત્સાહ થઈ જઉં છું.
- હા ના ? ૧૧ મને મુશ્કેલી નડે તો પણ મારો માર્ગ કાઢવાનો પ્રયત્ન હું કરું છું.
- હા ના ? ૧૨ હું ધણીવાર શરમાઇ જઉં છું.
- હા ના ? ૧૩ અબ્યાસ કરતાં વ્યાયામમાં મને વધારે રસ પડે છે.
- હા ના ? ૧૪ હું ગભરાટિયણુ (nervous) છું એમ મને લાગે છે.
- હા ના ? ૧૫ લાઠનમાં મારી આગળ આવીને કોઇ ધૂસી જાય તો હું સામાન્યરીતે વાંધો ઉઠાઉં છું.
- હા ના ? ૧૬ કોઇ એકિયાત અગર દ્વારપાળ પાસેથી પસાર થતી વખતે મહે ધણુંખરું એને સમજાવવાનો કે છેતરવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે.
- હા ના ? ૧૭ ધણું લોકો મારી પ્રશંસા અથવા નિંદા કરે તો હું ખૂબ લાગણીવશ થઇ જઉં છું.
- હા ના ? ૧૮ કોઇ કોઇ વિષયો પ્રત્યે મને સુગ (Touchy) છે.
- હા ના ? ૧૯ હું ધણીવાર વેપારી કે ફેરિયા સાથે ભાવતાલ સંબંધી રકમક કરું છું.
- હા ના ? ૨૦ શાળામાં અગર બજારમાં કોઇ વડિલની હાજરીમાં હું મારી જાત માટે સભાન (self conscious) બની જઉં છું.
- હા ના ? ૨૧ ધણી વાર હું વિચારે ચઢી જઉં છું તેને લીધે મને ઉંધ નથી આવતી.
- હા ના ? ૨૨ હું નિશુઓ લેવામાં વિલંબ કરું છું.
- હા ના ? ૨૩ કોઇ સર્જનાત્મક કાર્યમાં હું એટલી/એટલો બધી/બધો મશગૂલ થઈ જઉં છું કે મને અંગત મિત્રોની ખોટ પણ લાગતી નથી.
- હા ના ? ૨૪ મારું શરમાળપણું મને મૂંઝવે છે.
- હા ના ? ૨૫ ખીજા લોકોના હેતુનો કાળજીપૂર્વક અબ્યાસ કરવામાં હું તત્પર રહું છું.

- હા ના ? ૨૬ હું ધણી વાર નારાજ બની જાઉં છું.
- હા ના ? ૨૭ મારા શોખ વારંવાર બદલાય છે.
- હા ના ? ૨૮ સામાજિક પ્રસંગોમાં હું ખૂબ વાતોડિયણ બની જાઉં છું.
- હા ના ? ૨૯ હું ધણુ'ખર' કોઈ જાહેર વકતાને પ્રશ્નો પૂછીને પજવું છું.
- હા ના ? ૩૦ બનરમાંથી ખરીદેલી વસ્તુઓ પાછી આપી આવવાનું મને જરાયે ગમતું નથી.
- હા ના ? ૩૧ હું એકલી/એકલો હોઉં એના કરતાં જ્યારે કોઈ મંડળીમાં હોઉં ત્યારે મજાક કે વિનોદમાં મને વધારે રસ પડે છે.
- હા ના ? ૩૨ એકલાજ પ્રવાસની મજા માણવા કરતાં બંધીજ બાબતોની જોગવાઈ કરી શકે એવાની સાથે પ્રવાસ કરવાનું મને વધારે ગમે છે.
- હા ના ? ૩૩ કોઈ ઉપરીએ ચીંધેલું કામ કરવાં કરતાં મને મારી જાતેજ કામ કરવાનું વધારે ગમે છે.
- હા ના ? ૩૪ હું મારા વિચારો લખવા કરતાં બોલીને વધારે સારી રીતે દર્શાવી શકું છું.
- હા ના ? ૩૫ થોડા વર્ષો માટે મારે એકાંતમાં રહેવું પડે, દા. ત. જંગલ ખાતાની નોકરી, એવું કાર્ય કરવાનું મને ગમતું નથી.
- હા ના ? ૩૬ મને રસ હોય એવા કોઈ કાર્ય માટે મહેં ક્યારેક ફાળો ઉધરાવ્યો છે.
- હા ના ? ૩૭ સત્તા કે હુકમ ચલાવે એવા લોકોથી સામાન્ય રીતે દૂર રહેવા હું પ્રયત્ન કરું છું.
- હા ના ? ૩૮ મારા વિચારોને વ્યવસ્થિત કરવામાં વાંચન કરતાં વાર્તાલાપ વધારે ઉપયોગી થશે એમ મને લાગે છે.
- હા ના ? ૩૯ અપમાનીત થવાના પ્રસંગોએ હું જરૂર કરતાં વધારે સમય સુધી ચિંતાતુર રહું છું.
- હા ના ? ૪૦ મહેં આપ મેળે થઈને ધણુ'ખર' કોઈ કલ્પ કે મડળી કે એવી કોઈ સંસ્થા ઊભી કરી છે.
- હા ના ? ૪૧ હું કોઈ અકસ્માત જોઉં કે તરત મદદ કરવા દોડી જાઉં છું.
- હા ના ? ૪૨ મને સભા-ક્ષોભ (stage fright) થાય છે.
- હા ના ? ૪૩ મને જવાબદારી એકલે હાથે કોંઈવવાનું ગમે છે.
- હા ના ? ૪૪ મને મિત્રો કરતાં પુસ્તકોમાં વધારે મજા પડે છે.
- હા ના ? ૪૫ મને ક્યારેક એવેની લાગે છે.
- હા ના ? ૪૬ મારી વાત સાચી હોય તો પણ મારી મજકરી થાય તો મને અપમાન લાગે છે.
- હા ના ? ૪૭ મને કોઈવાર માહા સમાચાર મળે ત્યારે મારી સાથે કોઈ હોય એમ હું ઇચ્છું છું.
- હા ના ? ૪૮ હું કોઈ કામ સારી રીતે કરતી હોઉં ત્યારે ખીબા લોકો મને જોયા કરે એનાથી મને અકળામણ થાય છે.
- હા ના ? ૪૯ મને ધણી વખત એકલવાયું લાગે છે.

- હા ના ? ૫૦ હું સામાન્યરીતે દસીલખાજી ટાળવા માટે પ્રયત્ન કરું છું.
- હા ના ? ૫૧ મને ઝટ માઠું લાગે છે.
- હા ના ? ૫૨ ખીબના સહકારથી કોઈ આયોજન (planning) કરવા કરતાં હું એકલીજ/એકલોજ આયોજન કરવાનું સામાન્ય રીતે પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૫૩ મારા કોઈ શુભ સમાચાર ખીબને કહેવામાં મને ખૂબ આનંદ આવે છે.
- હા ના ? ૫૪ મિત્રોની સોખતમાં પણ મને કોઈવાર એકલવાયું લાગે છે.
- હા ના ? ૫૫ કોઈને નાણાં ધીરવામાં હું પૂરતી કાળજી રાખું છું.
- હા ના ? ૫૬ મારી વાતનું કોઈને માઠું ના લાગે એની હું કાળજી રાખું છું.
- હા ના ? ૫૭ મને ઝટ માઠું લાગે છે.
- હા ના ? ૫૮ હોટેલમાં મને હલકા કે કચરા જેવા ખોરાક આપવામાં આવે તો હું વેઇટરને ફરિયાદ કરું છું.
- હા ના ? ૫૯ જાહેરમાં ભાષણ આપવાનું મને મુશ્કેલ લાગે છે.
- હા ના ? ૬૦ ટપાલમાં નાખતાં પહેલાં મારા કાગળો હું સુધારીને ફરીથી લખી જાઉં છું.
- હા ના ? ૬૧ કોઈવાર સાંજે એકલાજ વખત ગાળવામાં મને આનંદ આવે છે.
- હા ના ? ૬૨ હું જલ્દી નવા મિત્રો કરી શકું છું.
- હા ના ? ૬૩ કોઈવાર ખહાર હોટેલમાં જમવાનો પ્રસંગ આવે તો ખીલના નાણાં ખીબે કોઈ આપે એ હું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૬૪ કોઈ ઓળખીતા પાસેથી કોઈ વસ્તુ માંગી લાવવામાં મને સામાન્યપણે ખૂબજ સંકેત થાય છે.
- હા ના ? ૬૫ ઓળખીતો ધારીને કોઈ અનુભવાને હું ભૂલથી ખોલાવું તો મને ખૂબ મૂંઝવણ થાય છે.
- હા ના ? ૬૬ કોઈ વેચનાર મને કોઈ વસ્તુ ખજાડવા આવે તો તેને ટાળવામાં મને મુશ્કેલી પડે છે.
- હા ના ? ૬૭ મારી સલાહ લેવા ક્યારેક કોઈ આવે છે.
- હા ના ? ૬૮ મારે માટે મહત્વનું કોઈ કાર્ય સિધ્ધ કરવામાં ખીબએની લાગણીની પરવા હું સામાન્યરીતે કરતી/કરતો નથી.
- હા ના ? ૬૯ કોઈ કાર્ય કરવાની વેળા વહી જાય ત્યાં સુધી હું કોઈ નિર્ણય કરી શકતી/શકતો નથી.
- હા ના ? ૭૦ હું માંદી/માંદો હોઉં ત્યારે મારા ઓળખીતાઓનું ધ્યાન મારા તરફ દોરાય એ મને ખાસ ગમે છે.
- હા ના ? ૭૧ મને મનમાં ખૂશમિજાજ કે નિરાશાજનક ભાવો ધણીવાર લાગે છે.
- હા ના ? ૭૨ કોઈવાર હું હલકી કે ઉતરતી છું એવી લાગણીની મૂંઝવણ મને થાય છે.
- હા ના ? ૭૩ કેટલીકવાર કોઈ અર્થ વગરનો વિચાર મારા મનને સતાવે છે.
- હા ના ? ૭૪ મહેં કોઈ નોકરને સમયસર કામ ન કરવા બદલ ક્યારેક ઠપકા આપ્યો છે.
- હા ના ? ૭૫ મારાથી ખૂબજ ચઢિયાતા કોઈ હરીફ સાથે રમત રમતી વેળા કે હરીફાઈ કરતી વેળા હું ઉત્તમરીતે રમી શકું છું.

- હા ના ? ૭૬ કોઈ સભા સમક્ષ લાપણુ આપવા માટે કે રમૂજ કરી બતાવવા માટે હું વારંવાર ઉભી/ઉભો રહી/રહ્યો છું.
- હા ના ? ૭૭ મારી પાસેથી લાલ ઉઠાવવામાં ખીજ લોકો કોઈવાર સફળ થાય છે.
- હા ના ? ૭૮ હું ખૂબ નિરુત્સાહ બની જાઉં ત્યારે આનંદમાં આવવા માટે ખીજ કોઈની સોબત શોધવા પ્રયત્ન કરું છું.
- હા ના ? ૭૯ કોઈ પ્રશ્નને પૂરો સમજવા માટે ખીજની સાથે ચર્ચા કરવાં કરતાં હું એકલી જાતેજ એ પ્રશ્ન સામાન્યરીતે સમજી શકું છું.
- હા ના ? ૮૦ મારામાં આત્મવિશ્વાસની ખામી છે.
- હા ના ? ૮૧ કાર્યની સફળતા કરતાં મારી પ્રશંસા થાય તેમાં મને વધારે આનંદ આવે છે.
- હા ના ? ૮૨ જેનું પરિણામ શંકાસ્પદ હોય એવી પરિસ્થિતિમાં હું એકલે હાથેજ જોખમ ખેડવાનું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૮૩ જીવનમાં સફળ થયેલા લોકોને મળીને તેમની પાસેથી મારી મહાત્વાકાંક્ષાને પ્રોત્સાહન મળે એવી જરૂર મને કોઈવાર લાગે છે.
- હા ના ? ૮૪ હું સામાન્યરીતે સલાહ લેવાનું ટાળું છું.
- હા ના ? ૮૫ સભ્યતા અને સામાજિક રીતરિવાજો પાળવા એ આપણાં સમાજજીવનનું અગત્યનું અંગ છે એમ મને લાગે છે.
- હા ના ? ૮૬ કોઈવાર સમુહમાં ખેઠા હોઈએ ત્યારે કેમ આનંદ કરવો એ નક્કી કરવાનું હું ખીજ ઉપર છોડી દઉં છું.
- હા ના ? ૮૭ સમારંભમાં ઝોળખાણુ કરાવવાની જવાબદારી હું સ્વીકારું છું.
- હા ના ? ૮૮ કોઈ સભામાં હું મોડી પડું ત્યારે આગવી ખેઠક ઉપર ખેસી જવા કરતાં હું એક ખાણુ ઉભી/ઉભો રહું છું.
- હા ના ? ૮૯ કોઈ મહત્વનો નિર્ણય કરતાં પહેલાં ખીજ ઘણા લોકોની સલાહ મેળવવાનું હું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૯૦ પોતાની પ્રતિભાથી આંજી નાખે એવી કોઈ વ્યક્તિ મારી સાથે જેવીરીતે વર્તે એજ રીતે એની સાથે વર્તવા હું પ્રયત્ન કરું છું.
- હા ના ? ૯૧ મારું મન એટલું બધું ચચંગ છે કે હું જે કાર્ય કરતી હોઉં એનુંજ મને ભાન નથી રહેતું.
- હા ના ? ૯૨ હું જેનું માન સાચવતી હોઉં એવા કોઈ વડિલ સાથે કોઈ મુદ્દા ઉપર ક્યારેક ફલીલ કરું છું.
- હા ના ? ૯૩ મારા પોતાના નિર્ણયો જાતે લેવામાં મને સુસ્કેલી પડે છે.
- હા ના ? ૯૪ હું ક્યારેક કોઈ મંળીમાં શાંતિ જવાઈ હોય ત્યારે વાતાવરણને ચેતનવંતુ બનાવવામાં આગેવાની લઉં છું.
- હા ના ? ૯૫ મારા વિષે કોઈ ખોટી અફવા ફેલાવતું હોય તો તેને મળીને હું ફેંસલો કરી લઉં છું.
- હા ના ? ૯૬ કોઈ સત્કાર સમારંભમાં હાજર રહેલી સૌથી વધુ મહત્વની વ્યક્તિને મળવામાં હું ખચકાઉં છું.
- હા ના ? ૯૭ ખીજ કોઈ ખાખત કરતા લોકોને મળવામાં મને વધુ ઉત્સાહ આવે છે.
- હા ના ? ૯૮ મને નૃત્ય કરતાં નાટક વધારે પસંદ છે.
- હા ના ? ૯૯ મારા રાજકીય, ધાર્મિક કે સામાજિક જીવનમાં મારું વલણ ઉદ્દામ (આગળ પડતા) વિચારો ધરાવે છે.

- હા ના ? ૧૦૦ હું ખૂબ લાગણીવશ થઈ જાઉં છું ત્યારે હું એકલી રહેવાનું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૧૦૧ હું સામાન્યરીતે ખીબના સહકારથી કામ કરવાનું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૧૦૨ સામાન્યરીતે મારી પ્રશંસા થાય ત્યારે હું વધુ સારું કામ કરું છું.
- હા ના ? ૧૦૩ કોઈ અન્યાય સાથે વાતચીત શરૂ કરવામાં મને મુશ્કેલી પડે છે.
- હા ના ? ૧૦૪ કોઈપણ દેખીતા કારણ સિવાય હું કોઈવાર આનંદ અને નિસ્ત્રાહ વચ્ચે એલાં ખાઉં છું.
- હા ના ? ૧૦૫ મારી અંગત માલિકાની વસ્તુઓ માટે હું કાળજી રાખું છું.
- હા ના ? ૧૦૬ આપત્તિ આવવાનો સંભવ હોય ત્યારે હું ચિંતા કરું છું.
- હા ના ? ૧૦૭ મારી લાગણીઓને હું સામાન્ય રીતે મનમાં જ સમાવી દેવાનું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૧૦૮ કોઈ સખત મહેનતનું કામ હોય તેમાં મને કોઈ ટોકે કે ઉત્સાહ ના આપે તો પણ હું તેને લાંબા સમય સુધી વળગી રહું છું.
- હા ના ? ૧૦૯ કોઈ પુસ્તક વાંચતી વખતે મને જેટલા વિચારો આવે એટલા જ વિચારો મને પાછળથી એની ચર્ચા વખતે આવે છે.
- હા ના ? ૧૧૦ કોઈનીપણ મદદ લીધા સિવાય હું મારી મુશ્કેલીઓને સામાન્યરીતે એકલી જાતે જ સામનો કરું છું.
- હા ના ? ૧૧૧ છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં હું કોઈ ટોળીની/ટોળીનો માનીતી/માનીતો સરદાર કે આગેવાન બની/બન્યો છું.
- હા ના ? ૧૧૨ હું ઝડપી નિર્ણયો એકલા લઈ લેવાનું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૧૧૩ હું સમૂહમાં અન્યાય માંગે ચાલતા પ્રવાસમાં નીકળી/નીકળ્યો હોઉં, ત્યારે માર્ગ શોધી કાઢવાનું હું ખીબ ઉપર છોડી દઉં છું.
- હા ના ? ૧૧૪ રસ્તે જતાં લોકો મારા સામું જુએ છે એવા જવાબથી હું મૂંઝાઉં છું.
- હા ના ? ૧૧૫ હું ધણી વાર ઉશ્કેરાઈ જાઉં છું.
- હા ના ? ૧૧૬ હું ખીબ લોકોની ટીકા કરું છું એવી છાપ મારે માટે બંધાય છે.
- હા ના ? ૧૧૭ હું સામાન્યરીતે વધારાની જવાબદારી લેવા પ્રયત્ન કરું છું.
- હા ના ? ૧૧૮ સામાજિક સમારભોમાં હું પાછળ રહેવું પસંદ કરું છું (to keep in the background)
- હા ના ? ૧૧૯ મારે કેમ કામ કરવું એમ ખીબ શીખામણ આપે તેને હું ખૂબજ નાપસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૧૨૦ મારા હાલના અગર ભવિષ્યના સુખ માટે લગ્ન કરવું આવશ્યક છે એમ હું માનું છું.
- હા ના ? ૧૨૧ હું સમૂહમાં રહેવું ખૂબજ પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૧૨૨ મારી આસપાસના લોકો ખૂબજ નિસ્ત્રાહ થઈ ગયા હોય ત્યારે હું આશાવાદી બની શકું છું.
- હા ના ? ૧૨૩ શિસ્ત પાળવાનો મને અસંતોષ રહે છે.
- હા ના ? ૧૨૪ મારાથી વિરૂદ્ધ જાતિની વ્યક્તિ (છોકરો કે છોકરી) વિષે હું સામાન્ય રીતે બેપરવાહ રહું છું.
- હા ના ? ૧૨૫ કોઈ સભામાં ચર્ચાની શરૂઆતમાં કોઈ નવો વિચાર રજૂ કરતી વખતે હું મારી જાત માટે સભાનું (self conscious) થઈ જાઉં છું.

APPENDIX 4-E "TWO CATEGORIES" RESPONSE FORM

249

કોડ નંબર _____

ફક્ત સંશોધન માટે

પુરૂ નામ _____

ઉંમર _____

સરનામું _____

બતી છાકરા/છાકરી _____

શાળાનું નામ _____

વર્ગ _____

તારીખ _____

—: સૂચના :—

આ સાથેની પ્રશ્નાવલીનો હેતુ તમારા શોખ કે રૂચિ બાણવા માટે છે. આ તમારી બુદ્ધિની કસોટી નથી કે આમાં ખરા કે ખોટા જવાબો પણ નથી.

દરેક પ્રશ્નની ડાબી બાજુએ 'હા' અને 'ના', આપેલું છે. જો તમારો જવાબ 'હા' હોય તો 'હા' ની બાજુબાજુ અને 'ના' હોય તો 'ના' ની બાજુબાજુ ગોળા કુટાણું દોરો.

તમારા પ્રત્યુત્તરો તદ્દન ખાનગી રાખવામાં આવશે. માટે કોઈપણ બલતના સંકેત વગર ઉત્તર આપો.

તમારે શું કરવાનું છે તે બાબતની હલુ કોઈ શંકા રહેતી હોય તો કામ શરૂ કરતાં પહેલાં પૂછી લો.

Centre of Advanced study in Education
Faculty of Education and Psychology

Maharaja Sayajirao University of Baroda

Baroda

- હા ના ૧ ચાલુ રિવાજ વિરૂધ્ધ વર્તવામાં તમને ક્ષોભ થાય છે ?
- હા ના ૨ તમને વારંવાર દિવાસ્વપ્ન આવે છે ?
- હા ના ૩ સામાન્યરીતે કોઈની મદદ લેવા કરતાં તમે તમારું કામ જાતે જ કરો છો ?
- હા ના ૪ કોઈને મળવાનું ટાળવા માટે તમે કદીયે રસ્તો બદલ્યો છે ?
- હા ના ૫ તમે દુઃખ લગાડ્યા વગર કોઈની ટીકા સહન કરી શકો છો ?
- હા ના ૬ તમે કદીયે બીજારીને પૈસા આપો છો ?
- હા ના ૭ તમારાથી નાની વયના લોકો સાથે ભળવાનું તમે પસંદ કરો છો ?
- હા ના ૮ તમે ધણીવાર દુઃખમાં ડુબી ગયા હોવ એવું લાગે છે ?
- હા ના ૯ અભ્યાસ સ્થળોમાં રસ્તો શોધી કાઢવાનું તમને ગમતું નથી ?
- હા ના ૧૦ તમારાથી વિરૂધ્ધ કોઈ મત દર્શાવે તો તમે અટ નિરૂત્સાહ થઈ જાઓ છો ?
- હા ના ૧૧ તમને મુસ્કેલી નડે તો પણ તમારો માર્ગ કાઢવાનો પ્રયત્ન તમે કરો છો ?
- હા ના ૧૨ તમે ધણીવાર શરમાળ બનેો છો ?
- હા ના ૧૩ અભ્યાસ કરતાં વ્યાયામમાં તમને વધારે રસ પડે છે ?
- હા ના ૧૪ તમે ગભરાટયિા (nervous) છો એમ તમને લાગે છે ?
- હા ના ૧૫ લાઈનમાં તમારી આગળ કોઈ આવીને ધૂસી જાય તો તમે વાંધો ઉઠાવો છો ?
- હા ના ૧૬ કોઈ એકિયાત અગર દ્વારપાળ પાસેથી પસાર થતી વખતે તમે કદીયે એને સમજાવવાનો કે છેતરવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે ?
- હા ના ૧૭ લોકો તમારી પ્રશંસા અથવા નિંદા કરે તો તમે ખૂબ લાગણીવશ થાઓ છો ?
- હા ના ૧૮ કેટલાક વિષયો પ્રત્યે તમને ઝુગ (Touchy) છે ?
- હા ના ૧૯ તમે ધણીવાર વેપારી કે ફેરિયા સાથે ભાવતાલ સંબંધી રકઝક કરો છો ?
- હા ના ૨૦ શાળામાં અગર બજારમાં કોઈ વડિલની હાજરીમાં તમે તમારી જાત માટે સભાન (self conscious) બની જાવો છો ?
- હા ના ૨૧ ધણી વાર તમે વિચારે ચઢી જાઓ છો કે જેને લીધે તમને હાંધ ન આવે ?
- હા ના ૨૨ તમે નિષ્ક્રિય લેવામાં વિલંબ કરો છો ?
- હા ના ૨૩ કોઈ સર્જનાત્મક કાર્યમાં તમે એટલા બધા મશગૂલ થઈ જાઓ કે તમને અંગત મિત્રોની ખોટ પણ ના લાગે ?
- હા ના ૨૪ તમારું શરમાળપણું તમને મૂંઝવે છે ?
- હા ના ૨૫ બીજા લોકોના હેતુનો કાળજીપૂર્વક અભ્યાસ કરવા માટે તમે તત્પર રહો છો ખરા ?

- હા ના ૨૬ તમે ઘણી વાર નારાજ બની બન્યો છો ?
- હા ના ૨૭ તમારા શોખ વારંવાર બદલાય છે ?
- હા ના ૨૮ સામાજિક પ્રસંગોમાં તમે ખૂબ વાતોડિયા બને છો ?
- હા ના ૨૯ તમે કદીયે કોઈ જાહેર વક્તાને પ્રશ્નો પૂછીને પજવો છો ખરા ?
- હા ના ૩૦ બનરમાંથી ખરીદેલી વસ્તુઓ પાછી આપી આવવાનું તમને જરાયે ગમતું નથી ?
- હા ના ૩૧ તમે એકલા હો એના કરતાં જ્યારે કોઈ મંડળીમાં હો ત્યારે મજક કે વિનોદમાં તમને વધારે રસ પડે છે ?
- હા ના ૩૨ એકલાજ પ્રવાસની મજા માણવા કરતાં બીજાં બાબતોની જોગવાઈ કરી શકે એવાની સાથે પ્રવાસ કરવાનું તમને વધારે ગમે છે ?
- હા ના ૩૩ કોઈ ઉપરીએ ચીંધેલું કામ કરવાં કરતાં તમને પંખી જાતેજ કામ કરવાનું વધારે ગમે છે ?
- હા ના ૩૪ તમારા વિચારો તમે લખવા કરતાં બોલીને વધારે સારી રીતે દર્શાવી શકો છો ?
- હા ના ૩૫ થોડા વર્ષો માટે તમારે એકાંતમાં કોઈ સ્થળે રહેવું પડે, દા. ત. જંગલ ખાતાની નોકરી, એવું કાર્ય કરવાનું તમને તાપસંદ છે ?
- હા ના ૩૬ તમને રસ હોય એવા કોઈ કાર્ય માટે તમે કદીયે ફાળો ઉધરાવ્યો છે ?
- હા ના ૩૭ સત્તા કે હુકમ ચલાવે એવા લોકોથી સામાન્ય રીતે દૂર રહેવા તમે પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ૩૮ તમારા વિચારોને વ્યવસ્થિત કરવામાં વાંચન કરતાં વાર્તાલાપ વધારે ઉપયોગી થશે એમ તમને લાગે છે ?
- હા ના ૩૯ અપમાનિત થવાના પ્રસંગોએ તમે જરૂર કરતાં વધારે સમય સુધી ચિંતાતુર રહો છો ?
- હા ના ૪૦ તમે આપ મેળે થઈને કદીયે કોઈ કલ્પ કે મંડળી કે એવી કોઈ સંસ્થા જાળી કરી છે ?
- હા ના ૪૧ તમે કોઈ અકસ્માત જુઓ કે તરત મદદ કરવા દોડી જાવ છો ?
- હા ના ૪૨ તમને સભા-ક્ષોભ (stage fright) થાય છે ?
- હા ના ૪૩ તમને જવાબદારી એકલે હાથે ઉઠાવવાનું ગમે છે ?
- હા ના ૪૪ તમને મિત્રો કરતાં પુસ્તકોમાં વધારે મજા પડે છે ?
- હા ના ૪૫ તમને કદીયે બેચેની લાગે છે ?
- હા ના ૪૬ તમારી વાત સાચી હોય તો પણ તમારી મજકરી થાય તો તમને અપમાન લાગે છે ?
- હા ના ૪૭ તમને કોઈવાર માઠા સમાચાર મળે ત્યારે તમારી સાથે કોઈ હોય એવું તમે ઇચ્છો છો ?
- હા ના ૪૮ તમે કોઈ કામ સારી રીતે કરતા હો તો પણ બીજાં લોકો તમને જોયા કરે એનાથી તમને અકળામણ થાય છે ?
- હા ના ૪૯ તમને ઘણી વખત એકલવાયું લાગે છે ?

- હા ના ૫૦ તમે સામાન્યરીતે દલીલબાજી ટાળવાનો પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ૫૧ તમને ઝટ માઠું લાગે છે ?
- હા ના ૫૨ ખીજના સહકારથી કોઈ આયોજન (planning) કરવા કરતાં તમે જાતેજ આયોજન કરવાનું સામાન્ય રીતે પ્રસંદ કરો છો ?
- હા ના ૫૩ તમારા કોઈ શુભ સમાચાર ખીજને કહેવામાં તમને ખૂબ આનંદ આવે છે એવું તમને લાગે છે ?
- હા ના ૫૪ મિત્રોની સોમ્યતામાં પણ તમને કોઈવાર એકલવાયું લાગે છે ?
- હા ના ૫૫ કોઈને નાણાં ધીરવામાં તમે પૂરતી કાળજી રાખો છો ?
- હા ના ૫૬ તમારી વાતનું કોઈને માઠું ના લાગે એની તમે કાળજી રાખો છો ?
- હા ના ૫૭ તમને ઝટ રહવું આવે છે ?
- હા ના ૫૮ હોટેલમાં તમને હલકા કે કચરા જેવા ખોરાક આપવામાં આવે તો તમે વેઇટરને ફરિયાદ કરો છો ?
- હા ના ૫૯ જાહેરમાં ભાષણ આપવાનું તમને મુશ્કેલ લાગે છે ?
- હા ના ૬૦ ટપાલમાં નાખતાં પહેલાં તમારા કાગળો તમે સુધારીને ફરીથી લખી જઓ છો ?
- હા ના ૬૧ કોઈવાર સાંજે એકલાજ વખત ગાળવામાં તમને આનંદ આવે છે ?
- હા ના ૬૨ તમે જલ્દી નવા મિત્રો કરી શકો છો ?
- હા ના ૬૩ કોઈવાર બહાર હોટેલમાં જમવાનો પ્રસંગ આવે તો ખીજના નાણાં ખીજે કોઈ આપે એ તમે પ્રસંદ કરો છો ?
- હા ના ૬૪ કોઈ ઓળખીતા પાસેથી કોઈ વસ્તુ માંગી લાવવામાં તમને સામાન્યપણે ખૂબજ સંકોચ થાય છે ?
- હા ના ૬૫ ઓળખીતા ધારીને કોઈ અન્નણ્યાને તમે ભૂલથી ઓલાવો તો તમને ખૂબ મૂંઝવણ થાય છે ?
- હા ના ૬૬ કોઈ વેચનાર તમને કોઈ વસ્તુ બચાડવા આવે તો તેને ટાળવામાં તમને મુશ્કેલી પડે છે ?
- હા ના ૬૭ કદીયે તમારી સલાહ લેવા કોઈ આવે છે ?
- હા ના ૬૮ તમારે માટે મહત્વનું કોઈ કાર્ય સિધ્ધ કરવામાં ખીજઓની લાગણીની પરવા તમે સામાન્યરીતે કરતા નથી ?
- હા ના ૬૯ કોઈ કાર્ય કરવાની વેળા વહી જાય ત્યાં સુધી તમે કોઈ નિર્ણય કરી શકતા નથી એવું તમને ધણીવાર લાગે છે ?
- હા ના ૭૦ તમે માંદા હો ત્યારે તમારા ઓળખીતાઓનું ધ્યાન તમારા તરફ દોરાય એ તમને ખાસ ગમે છે ?
- હા ના ૭૧ તમને મનમાં ખૂશમિજાજ કે નિરાશાજનક લાવો ધણીવાર લાગે છે ?
- હા ના ૭૨ કોઈવાર તમે હલકા કે ઉતરતા છો એવી લાગણીની મૂંઝવણ તમને થાય છે ?
- હા ના ૭૩ કેટલીકવાર કોઈ અર્થ વગરનો વિચાર તમારા મનને સતાવે છે ?
- હા ના ૭૪ તમે કોઈ નોકરને સમયસર કામ ન કરવા બદલ કદીયે ઠપકો આપો છો ?
- હા ના ૭૫ તમારાથી ખૂબજ ચઢિયાતા કોઈ હરીફ સાથે રમત રમતી વેળા કે હરીફાઈ કરતી વેળા તમે ઉત્તમરીતે રમી શકો છો ?

૩

- હા ના ૭૬ કોઈ સભા સમક્ષ લાપણુ આપવા માટે કે રમૂજ કરી આતાવવા માટે તમે વારંવાર ઉભા રહ્યા છો ?
- હા ના ૭૭ તમારી પાસેથી લાલ ઉઠાવવામાં ખીજ લોકો કોઈવિધ સફળ થાય છે ?
- હા ના ૭૮ તમે ખૂબ નિરુત્સાહ બની જવ ત્યારે આનંદમાં આવવા માટે ખીજ કોઈની સોખત શોધવા તમે પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ૭૯ કોઈ પ્રશ્નને પૂરો સમજવા માટે ખીજની સાથે ચર્ચા કરવા કરતાં તમે એકલી જાતે જ એ પ્રશ્નનો અભ્યાસ કરીને સમજવા પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ૮૦ તમારામાં આત્મવિશ્વાસની ખામી છે ?
- હા ના ૮૧ કાર્યની સફળતા કરતાં તમારી પ્રશંસા થાય તેમાં તમને વધારે આનંદ આવે છે ?
- હા ના ૮૨ જ્યારે પરિણામ શંકાસ્પદ હોય એવી પરિસ્થિતિમાં તમે એકલે હાથે જ જોખમ ખેડવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા ના ૮૩ જીવનમાં સફળ થયેલા લોકોને મળીને તેમની પાસેથી તમારી મહત્વાકાંક્ષાને પ્રોત્સાહન મળે એવી જરૂર તમને કોઈવિધ લાગે છે ?
- હા ના ૮૪ તમે સામાન્યરીતે સલાહ લેવાનું ટાળો છો ?
- હા ના ૮૫ સખ્યતા અને સામાજિક રીતરિવાજને પાળવા એ આપણાં સમાજજીવનનું અગત્યનું અંગ છે એમ તમને લાગે છે ?
- હા ના ૮૬ કોઈવિધ સમુદ્ધમાં બેઠા હોય ત્યારે કેમ આનંદ કરવો એ નક્કી કરવાનું તમે ખીજ ઉપર છોડી દો છો ?
- હા ના ૮૭ સમારંભમાં લોકોની ઓળખાણુ કરાવવાની જવાબદારી તમે સ્વીકારો છો ?
- હા ના ૮૮ કોઈ સભામાં તમે મોડા પડો ત્યારે આગલી બેઠક ઉપર બેસી જવા કરતાં તમે એક બાજુ બિભા રહો છો ?
- હા ના ૮૯ કોઈ મહત્વનો નિર્ણય કરતાં પહેલાં ખીજ ઘણા લોકોની સલાહ મેળવવાનું તમે પસંદ કરો છો ?
- હા ના ૯૦ પોતાની પ્રતિભાથી આંજ નાખે એવી કોઈ વ્યક્તિ તમારી સાથે જેવીરીતે વર્તે એજ રીતે એની સાથે વર્તવા તમે પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા ના ૯૧ તમારું મન એટલું બધું ચર્ચા છે કે તમે જે કામ કરતા હો તેનું જ તમને ભાન ના રહે ?
- હા ના ૯૨ તમે જેનું માન સાચવતા હોવ એવા કોઈ વડિલ સાથે કોઈ મુદ્દા ઉપર કઠિયે દલીલ કરો છો ?
- હા ના ૯૩ તમારા પોતાના નિર્ણયો જાતે લેવામાં તમને મુશ્કેલી પડે છે ?
- હા ના ૯૪ કોઈ મંડળીમાં શાંતિ જવાબ હોય ત્યારે તમે કઠિયે વાતાવરણને એતનવંતું બનાવવામાં આગેવાની લો છો ?
- હા ના ૯૫ તમારે વિષે કોઈ ખોટી અથવા ફેસાવતું હોય તો તેને મળીને તમે ફેસલો કરી લેશો ?
- હા ના ૯૬ કોઈ સત્કાર સમારંભમાં હાજર રહેલી સૌથી વધુ મહત્વની વ્યક્તિને મળવામાં તમે ખચકાઓ છો ?
- હા ના ૯૭ ખીજ કોઈ આગત કરતા લોકોને મળવામાં તમને વધુ ઉત્સાહ આવે છે ?
- હા ના ૯૮ તમને નૃત્ય કરતાં નાટક વધારે પસંદ છે ?
- હા ના ૯૯ તમારા રાજકીય, ધાર્મિક કે સામાજિક જીવનમાં તમારું વલણ ઉદ્દામ (આગળ પડતા) વિચારો ધરાવે છે ?

- હા. ના. ૧૦૦ તમે ખૂબ લાગણીવશ થઇ જાઓ ત્યારે તમે એકલા રહેવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા. ના. ૧૦૧ તમે સામાન્યરીતે ખીજના સહકારથી કામ કરવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા. ના. ૧૦૨ સામાન્યરીતે તમારી પ્રશંસા થાય ત્યારે તમે વધુ સારું કામ કરો છો ?
- હા. ના. ૧૦૩ કોઈ અબજ્યા સાથે વાતચીત શરૂ કરવામાં તમને મુશ્કેલી પડે છે ?
- હા. ના. ૧૦૪ કોઈપણ દેખીતા કારણ સિવાય તમે કોઈવાર આનંદ અને નિસ્ત્રાહ વચ્ચે જોલાં ખાઓ છો ?
- હા. ના. ૧૦૫ તમારી અંગત માલિકીની વસ્તુઓ માટે તમે કાળજી રાખો છો ?
- હા. ના. ૧૦૬ આપત્તિ આવવાનો સંભવ હોય ત્યારે તમે ચિંતા કરો છો ?
- હા. ના. ૧૦૭ તમારી લાગણીઓને તમે સામાન્ય રીતે મનમાં જ શમાવી દેવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા. ના. ૧૦૮ કોઈ સખત મહેનતનું કામ હોય તેમાં તમને કોઈ ટોકે કે ઉત્સાહ ના આપે તો પણ તમે તેને લાંબા સમય સુધી વળગી રહો છો ?
- હા. ના. ૧૦૯ કોઈ પુસ્તક વાંચતી વખતે તમને જોટલા વિચારો આવે એટલા જ વિચારો તમને પાછળથી એની ચર્ચા વખતે આવે છે ?
- હા. ના. ૧૧૦ કોઈનીપણ મદદ લીધા સિવાય તમે તમારી મુશ્કેલીઓનો સામાન્યરીતે જાતે જ સામનો કરો છો ?
- હા. ના. ૧૧૧ છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં તમે કોઈ ટોળીના માનીતા સરદાર કે આગેવાન બન્યા છો ?
- હા. ના. ૧૧૨ તમે ઝડપી નિર્ણયો એકલા લઈ લેવાનું પસંદ કરો છો ?
- હા. ના. ૧૧૩ તમે સમૂહમાં અબજ્યા માર્ગે ચાલતા પ્રવાસમાં નીકળ્યા હો, ત્યારે માર્ગ શોધી કાઢવાનું તમે ખીજ ઉપર છોડી દો છો ?
- હા. ના. ૧૧૪ રસ્તે જતાં લોકો તમારા સામું જુએ છે એવા ખ્યાલથી તમે મૂંઝાઓ છો ?
- હા. ના. ૧૧૫ તમે ધણી વાર ઉશ્કેરાઈ જાઓ છો ?
- હા. ના. ૧૧૬ તમે ખીજ લોકોની ટીકા કરો છો એવી જાણ તમારે માટે બંધાઈ છે ?
- હા. ના. ૧૧૭ તમે સામાન્યરીતે વધારાની જવાબદારી લેવા પ્રયત્ન કરો છો ?
- હા. ના. ૧૧૮ સામાજિક સમારંભોમાં તમે પાછળ રહેવું પસંદ કરો છો ? (to keep in the background) ?
- હા. ના. ૧૧૯ તમારે કેમ કામ કરવું એમ ખીજ શીખામણ આપે તેને તમે ખૂબજ નાપસંદ કરો છો ?
- હા. ના. ૧૨૦ તમારા હાલના અગર ભવિષ્યના સુખ માટે લગ્ન કરવું આવશ્યક છે એમ તમે માનો છો ?
- હા. ના. ૧૨૧ તમે સમૂહમાં રહેવું ખૂબજ પસંદ કરો છો ?
- હા. ના. ૧૨૨ તમારી આસપાસના લોકો ખૂબજ નિરુત્સાહ થઇ ગયા હોય ત્યારે તમે આશાવાદી બની શકો છો ?
- હા. ના. ૧૨૩ શિસ્ત પાળવાનો તમને અસંતોષ રહે છે ?
- હા. ના. ૧૨૪ તમારાથી વિરૂદ્ધ જાતિની વ્યક્તિ (છોકરો કે છોકરી) વિષે તમે સામાન્ય રીતે બેપરત્રાહ રહો છો ?
- હા. ના. ૧૨૫ કોઈ સભામાં ચર્ચાની શરૂઆતમાં કોઈ નવો વિચાર રજૂ કરતી વખતે તમે તમારી જાત માટે સજાન (self conscious) થઈ જાવો છો ?

APPENDIX 4F "THREE CATEGORIES" RESPONSE FORM. 252

કોડ નંબર _____

કેન્દ્ર સંશોધન માટે

પુર નામ _____

ઉંમર _____

સરનામું _____

બતી છાકરો/છાકરી

શાળાનું નામ _____

વર્ગ _____

તારીખ _____

—: સૂચના :—

આ સાથેની પ્રશ્નાવલીનો હેતુ તમારા શોખ કે રૂચિ બાણુવા માટે છે. આ તમારી બુદ્ધિની કસોટી નથી કે આમાં ખરા કે ખોટા જવાબો પણ નથી.

દરેક પ્રશ્નની ડાબી બાજુએ 'હા' અને 'ના', અને પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ (?) આપેલું છે. જો તમારો જવાબ 'હા' હોય તો 'હા' ની આબુબાબુ અને 'ના' હોય તો 'ના' ની આબુબાબુ ગોળ કુંડાળું દોરો. જો તમે કોઈ વિધાન અગર પ્રશ્ન માટે અનિશ્ચિત હો તો પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ (?) ની આબુબાબુ ગોળ કુંડાળું દોરો.

તમારા પ્રત્યુત્તરો તદન ખાનગી રાખવામાં આવશે. માટે કોઈપણ બલતના સંકેત વગર ઉત્તર આપો.

તમારે શું કરવાનું છે તે બાબતની હબુ કોઈ શંકા રહેતી હોય તો કામ શરૂ કરતાં પહેલાં પૂછી લો.

Centre of Advanced study in Education

Faculty of Education and Psychology

Maharaja Sayajirao University of Baroda

Baroda

- હા ના ? ૧ ચાલુ રિવાજ વિરૂધ્ધ વર્તવામાં મને કોલ થાય છે.
- હા ના ? ૨ મને વારંવાર દિવાસ્વપ્ન આવે છે.
- હા ના ? ૩ સામાન્યરીતે કોઈની મદદ લેવા કરતાં હું મારું કામ જાતે જ કરું છું.
- હા ના ? ૪ કોઈને મળવાનું ટાળવા માટે મહે ધણુંખરું રસ્તો બદલ્યો છે.
- હા ના ? ૫ હું દુઃખ લગાડ્યા વગર કોઈની ટીકા સહન કરી શકું છું.
- હા ના ? ૬ હું ક્યારેક બીખારીને પૈસા આપું છું.
- હા ના ? ૭ મારાથી નાની વયના લોકો સાથે ભળવાનું હું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૮ હું ધણીવાર દુઃખમાં ડુબી ગઇ/ગયો હોઉં એવું લાગે છે.
- હા ના ? ૯ અબજ્યા સ્થળોમાં રસ્તો શોધી કાઢવાનું મને ગમતું નથી.
- હા ના ? ૧૦ મારાથી વિરૂધ્ધ કોઈ મત દર્શાવે તો હું અટ નિરૂત્સાહ થઈ જઉં છું.
- હા ના ? ૧૧ મને મુશ્કેલી નડે તો પણ મારો માર્ગ કાઢવાનો પ્રયત્ન હું કરું છું.
- હા ના ? ૧૨ હું ધણીવાર શરમાઇ જઉં છું.
- હા ના ? ૧૩ અબ્યાસ કરતાં વ્યાયામમાં મને વધારે રસ પડે છે.
- હા ના ? ૧૪ હું ગભરાટિયણુ (nervous) છું એમ મને લાગે છે.
- હા ના ? ૧૫ લાઝનમાં મારી આગળ આવીને કોઈ ઘૂસી જાય તો હું સામાન્યરીતે વાધો ઉઠાઉં છું.
- હા ના ? ૧૬ કોઈ ચોક્કિયાત અગર દ્વારપાળ પાસેથી પસાર થતી વખતે મહે ધણુંખરું એને સમજાવવાનો કે છેતરવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે.
- હા ના ? ૧૭ ધણું લોકો મારી પ્રશંસા અથવા નિંદા કરે તો હું ખૂબ લાગણીવશ થઇ જઉં છું.
- હા ના ? ૧૮ કોઈ કોઈ વિષયો પ્રત્યે મને ઝુગ (Touchy) છે.
- હા ના ? ૧૯ હું ધણીવાર વેપારી કે ફેરિયા સાથે ભાવતાલ સંબંધી રકઝક કરું છું.
- હા ના ? ૨૦ શાળામાં અગર બનરમાં કોઈ વડિલની હાજરીમાં હું મારી જાત માટે સભાન (self conscious) બની જઉં છું.
- હા ના ? ૨૧ ધણી વાર હું વિચારે ચઢી જઉં છું તેને લીધે મને ઉંઘ નથી આવતી.
- હા ના ? ૨૨ હું નિષ્ક્રિયા લેવામાં વિલંબ કરું છું.
- હા ના ? ૨૩ કોઈ સર્જનાત્મક કાર્યમાં હું એટલી/એટલો બધી/બધો મશગૂલ થઈ જઉં છું કે મને અંગત મિત્રોની ખોટ પણ લાગતી નથી.
- હા ના ? ૨૪ મારું શરમાળપણું મને મૂંઝવે છે.
- હા ના ? ૨૫ બીજા લોકોના હેતુનો કાળજીપૂર્વક અબ્યાસ કરવામાં હું તત્પર રહું છું.

૩.

- હા ના ? ૨૬ હું ધણી વાર નારાજ બની જાઉં છું.
- હા ના ? ૨૭ મારા શોખ વારંવાર બદલાય છે.
- હા ના ? ૨૮ સામાજિક પ્રસંગોમાં હું ખૂબ વાતોડિયણ બની જાઉં છું.
- હા ના ? ૨૯ હું ધણુ'ખરૂં' કોઈ જાહેર વક્તાને પ્રશ્નો પૂછીને પજવું છું.
- હા ના ? ૩૦ બનરમાંથી ખરીદેલી વસ્તુઓ પાછી આપી આવવાનું મને જરાયે ગમતું નથી.
- હા ના ? ૩૧ હું એકલી/એકલો હોઈ એના કરતાં જ્યારે કોઈ મંડળીમાં હોઈ ત્યારે મજાક કે વિનોદમાં મને વધારે રસ પડે છે.
- હા ના ? ૩૨ એકલાજ પ્રવાસની મજા માણવા કરતાં બધીજ બાબતોની જોગવાઈ કરી શકે એવાની સાથે પ્રવાસ કરવાનું મને વધારે ગમે છે.
- હા ના ? ૩૩ કોઈ ઉપરીએ ચી'ધેલું' કામ કરવાં કરતાં મને મારી જાતેજ કામ કરવાનું વધારે ગમે છે.
- હા ના ? ૩૪ હું મારા વિચારો લખવા કરતાં બોલીને વધારે સારી રીતે દર્શાવી શકું છું.
- હા ના ? ૩૫ થોડા વર્ષો માટે મારે એકાંતમાં રહેવું પડે, દા. ત. જંગલ ખાતાની નોકરી, એવું કાર્ય કરવાનું મને ગમતું નથી.
- હા ના ? ૩૬ મને રસ હોય એવા કોઈ કાર્ય માટે મહેં ક્યારેક કાળો ઉધરાવ્યો છે.
- હા ના ? ૩૭ સત્તા કે હુકમ ચલાવે એવા લોકોથી સામાન્ય રીતે દૂર રહેવા હું પ્રયત્ન કરું છું.
- હા ના ? ૩૮ મારા વિચારોને વ્યવસ્થિત કરવામાં વાંચન કરતાં વાર્તાલાપ વધારે ઉપયોગી થશે એમ મને લાગે છે.
- હા ના ? ૩૯ અપમાનીત થવાના પ્રસંગોએ હું જરૂર કરતાં વધારે સમય સુધી ચિંતાતુર રહું છું.
- હા ના ? ૪૦ મહેં આપ મેળે થઈને ધણુ'ખરૂં' કોઈ કલ્પ કે મંડળી કે એવી કોઈ સંસ્થા જાણી કરી છે.
- હા ના ? ૪૧ હું કોઈ અકસ્માત જોઈ કે તરત મદદ કરવા દોડી જાઉં છું.
- હા ના ? ૪૨ મને સભા-ક્ષોભ (stage fright) થાય છે.
- હા ના ? ૪૩ મને જવાબદારી એકલે હાથે ઉઠાવવાનું ગમે છે.
- હા ના ? ૪૪ મને મિત્રો કરતાં પુસ્તકોમાં વધારે મજા પડે છે.
- હા ના ? ૪૫ મને ક્યારેક બેચેની લાગે છે.
- હા ના ? ૪૬ મારી વાત સાચી હોય તો પણ મારી મસ્કરી થાય તો મને અપમાન લાગે છે.
- હા ના ? ૪૭ મને કોઈવાર માઠા સમાચાર મળે ત્યારે મારી સાથે કોઈ હોય એમ હું ઇચ્છું છું.
- હા ના ? ૪૮ હું કોઈ કામ સારી રીતે કરતી હોઈ ત્યારે ખીજા લોકો મને જોયા કરે એનાથી મને અકળામણ થાય છે.
- હા ના ? ૪૯ મને ધણી વખત એકલવાયું લાગે છે.

- હા ના ? ૫૦ હું સામાન્યરીતે દલીલબાજી ટાળવા માટે પ્રયત્ન કરું છું.
- હા ના ? ૫૧ મને ઝટ માહું લાગે છે.
- હા ના ? ૫૨ બીજાના સહકારથી કોઈ આયોજન (planning) કરવા કરતાં હું એકલીજ/એકલોજ આયોજન કરવાનું સામાન્ય રીતે પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૫૩ મારા કોઈ શુભ સમાચાર બીજાને કહેવામાં મને ખૂબ આનંદ આવે છે.
- હા ના ? ૫૪ મિત્રોની સોબતમાં પણ મને કોઈવાર એકલવાયું લાગે છે.
- હા ના ? ૫૫ કોઈને નાણાં ધીરવામાં હું પૂરતી કાળજી રાખું છું.
- હા ના ? ૫૬ મારી વાતનું કોઈને માહું ના લાગે એની હું કાળજી રાખું છું.
- હા ના ? ૫૭ મને ઝટ માહું લાગે છે.
- હા ના ? ૫૮ હોટેલમાં મને હલકા કે કચરા જેવો ખોરાક આપવામાં આવે તો હું વેઇટરને ફરિયાદ કરું છું.
- હા ના ? ૫૯ જાહેરમાં ભાષણ આપવાનું મને મુશ્કેલ લાગે છે.
- હા ના ? ૬૦ ટપાલમાં નાખતાં પહેલાં મારા કાગળો હું સુધારીને ફરીથી લખી જાઉં છું.
- હા ના ? ૬૧ કોઈવાર સાંજે એકલાજ વખત ગાળવામાં મને આનંદ આવે છે.
- હા ના ? ૬૨ હું જલ્દી નવા મિત્રો કરી શકું છું.
- હા ના ? ૬૩ કોઈવાર બહાર હોટેલમાં જમવાનો પ્રસંગ આવે તો બીજાના નાણાં બીજાને કોઈ આપે એ હું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૬૪ કોઈ ઓળખીતા પાસેથી કોઈ વસ્તુ માંગી લાવવામાં મને સામાન્યપણે ખૂબજ સંકોચ થાય છે.
- હા ના ? ૬૫ ઓળખીતા ધારીને કોઈ અનુભવાને હું ભૂલથી બોલાવું તો મને ખૂબ મૂંઝવણ થાય છે.
- હા ના ? ૬૬ કોઈ વેચનાર મને કોઈ વસ્તુ બચાડવા આવે તો તેને ટાળવામાં મને મુશ્કેલી પડે છે.
- હા ના ? ૬૭ મારી સલાહ લેવા ક્યારેક કોઈ આવે છે.
- હા ના ? ૬૮ મારે માટે મહત્વનું કોઈ કાર્ય સિધ્ધ કરવામાં બીજાઓની લાગણીની પરવા હું સામાન્યરીતે કરતી/કરતો નથી.
- હા ના ? ૬૯ કોઈ કાર્ય કરવાની વેળા વહી જાય ત્યાં સુધી હું કાંઈ નિર્ભય કરી શકતી/શકતો નથી.
- હા ના ? ૭૦ હું માંદી/માંદો હોઉં ત્યારે મારા ઓળખીતાઓનું ધ્યાન મારા તરફ દોરાય એ મને ખાસ ગમે છે.
- હા ના ? ૭૧ મને મનમાં ખૂશમિજાજ કે નિરાશાજનક ભાવો ઘણીવાર લાગે છે.
- હા ના ? ૭૨ કોઈવાર હું હલકી કે ઉતરતી છું એવી લાગણીની મૂંઝવણ મને થાય છે.
- હા ના ? ૭૩ કેટલીકવાર કોઈ અર્થ વગરનો વિચાર મારા મનને સતાવે છે.
- હા ના ? ૭૪ મહેં કોઈ નોકરને સમયસર કામ ન કરવા બદલ ક્યારેક ઠપકો આપ્યો છે.
- હા ના ? ૭૫ મારાથી ખૂબજ ચઢિયાતા કોઈ હરીફ સાથે રમત રમતી વેળા કે હરીફાઈ કરતી વેળા હું ઉત્તમરીતે રમી શકું છું.

- હા ના ? ૭૬ કોઈ સભા સમક્ષ લાપણુ આવવા માટે કે રમૂજ કરી ખતાવવા માટે હું વારંવાર ઉભી/ઉભો રહી/રહ્યો છું.
- હા ના ? ૭૭ મારી પાસેથી લાલ ઉકાવવામાં ખીજ લોકો કોઈવાર સફળ થાય છે.
- હા ના ? ૭૮ હું ખૂબ નિરુત્સાહ બની જઈ ત્યારે આનંદમાં આવવા માટે ખીજ કોઈની સોખત શોધવા પ્રયત્ન કરું છું.
- હા ના ? ૭૯ કોઈ પ્રશ્નને પૂરો સમજવા માટે ખીજની સાથે ચર્ચા કરવાં કરતાં હું એકલી જાતેજ એ પ્રશ્ન સામાન્યરીતે સમજી શકું છું.
- હા ના ? ૮૦ મારામાં આત્મવિશ્વાસની ખામી છે.
- હા ના ? ૮૧ કાર્યની સફળતા કરતાં મારી પ્રશંસા થાય તેમાં મને વધારે આનંદ આવે છે.
- હા ના ? ૮૨ જેનું પરિણામ શંકારૂપદ હોય એવી પરિસ્થિતિમાં હું એકલે હાથેજ જોખમ ખેડવાનું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૮૩ જીવનમાં સફળ થયેલા લોકોને મળીને તેમની પાસેથી મારી મહાત્વાકાંક્ષાને પ્રોત્સાહન મળે એવી જરૂર મને કોઈવાર લાગે છે.
- હા ના ? ૮૪ હું સામાન્યરીતે સલાહ લેવાનું ટાળું છું.
- હા ના ? ૮૫ સભ્યતા અને સામાજિક રીતરિવાજો પ્રાણવા એ આપણાં સમાજજીવનનું અગત્યનું અંગ છે એમ મને લાગે છે.
- હા ના ? ૮૬ કોઈવાર સમુહમાં બેઠા હોઈએ ત્યારે કેમ આનંદ કરવો એ નક્કી કરવાનું હું ખીજ ઉપર છોડી દઉં છું.
- હા ના ? ૮૭ સમારંભમાં ઓળખાણુ કરાવવાની જવાબદારી હું સ્વીકારું છું.
- હા ના ? ૮૮ કોઈ સભામાં હું મોડી પડું ત્યારે આગલી બેઠક ઉપર બેસી જવા કરતાં હું એક ખાણુ ઉભી/ઉભો રહું છું.
- હા ના ? ૮૯ કોઈ મહત્વનો નિર્ણય કરતાં પહેલાં ખીજ ઘણા લોકોની સલાહ મેળવવાનું હું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૯૦ પોતાની પ્રતિભાથી આજી નાખે એવી કોઈ વ્યક્તિ મારી સાથે જેવીરીતે વર્તે એજ રીતે એની સાથે વર્તવા હું પ્રયત્ન કરું છું.
- હા ના ? ૯૧ મારું મન એટલું બધું ચચંગ છે કે હું જે કાર્ય કરતી હોઉં એનુંજ મને લાન નથી રહેતું.
- હા ના ? ૯૨ હું જેનું માન સાચવતી હોઉં એવા કોઈ વડિલ સાથે કોઈ મુદ્દા ઉપર ક્યારેક દલીલ કરું છું.
- હા ના ? ૯૩ મારા પોતાના નિર્ણયો જાતે લેવામાં મને મુશ્કેલી પડે છે.
- હા ના ? ૯૪ હું ક્યારેક કોઈ મંડળીમાં શાંતિ જવાઈ હોય ત્યારે વાતાવરણને ચેતનવંતુ ખનાવવામાં આગેવાની લઉં છું.
- હા ના ? ૯૫ મારા વિષે કોઈ ખોટી અફવા ફેલાયતું હોય તો તેને મળીને હું ફેંસલો કરી લઉં છું.
- હા ના ? ૯૬ કોઈ સત્કાર સમારંભમાં હાજર રહેલી સૌથી વધુ મહત્વની વ્યક્તિને મળવામાં હું ખચકાઉં છું.
- હા ના ? ૯૭ ખીજ કોઈ ખાખત કરતા લોકોને મળવામાં મને વધુ ઉત્સાહ આવે છે.
- હા ના ? ૯૮ મને તૃત્ય કરતાં નાટક વધારે પસંદ છે.
- હા ના ? ૯૯ મારા રાજકીય, ધાર્મિક કે સામાજિક જીવનમાં મારું વલણ ઉદ્દામ (આગળ પડતા) વિચારો ધરાવે છે.

- હા ના ? ૧૦૦ હું ખૂબ લાગણીવશ થઈ જઈ છું ત્યારે હું એકલી રહેવાનું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૧૦૧ હું સામાન્યરીતે ખીજના સહકારથી કામ કરવાનું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૧૦૨ સામાન્યરીતે મારી પ્રશંસા થાય ત્યારે હું વધુ કામ કરું છું.
- હા ના ? ૧૦૩ કોઈ અનુભવ સાથે વાતચીત શરૂ કરવામાં મને મુશ્કેલી પડે છે.
- હા ના ? ૧૦૪ કોઈપણ દેખીતા કારણ સિવાય હું કોઈવાર આનંદ અને નિરુત્સાહ વચ્ચે એલાં ખાઈ છું.
- હા ના ? ૧૦૫ મારી અંગત માલિકીની વસ્તુઓ માટે હું કાળજી રાખું છું.
- હા ના ? ૧૦૬ આપત્તિ આવવાનો સંભવ હોય ત્યારે હું ચિંતા કરું છું.
- હા ના ? ૧૦૭ મારી લાગણીઓને હું સામાન્ય રીતે મનમાં જ સમાવી દેવાનું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૧૦૮ કોઈ સખત મહેનતનું કામ હોય તેમાં મને કોઈ ટોકે કે ઉત્સાહ ના આપે તો પણ હું તેને લાંબા સમય સુધી વળગી રહું છું.
- હા ના ? ૧૦૯ કોઈ પુસ્તક વાંચતી વખતે મને જોટલા વિચારો આવે એટલા જ વિચારો મને પાછળથી એની ચર્ચા વખતે આવે છે.
- હા ના ? ૧૧૦ કોઈનીપણ મદદ લીધા સિવાય હું મારી મુશ્કેલીઓનો સામાન્યરીતે એકલી જાતે જ સામનો કરું છું.
- હા ના ? ૧૧૧ છેલ્લાં પાંચ વર્ષમાં હું કોઈ ટોળીની/ટોળીનો માનીતી/માનીતો સરદાર કે આગેવાન બની/બન્યો છું.
- હા ના ? ૧૧૨ હું ઝડપી નિણયો એકલા લઈ લેવાનું પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૧૧૩ હું સમૂહમાં અનુભવ માર્ગે ચાલતા પ્રવાસમાં નીકળી/નીકળ્યો હોઉં, ત્યારે માર્ગ શોધી કાઢવાનું હું ખીજ ઉપર છોડી દઉં છું.
- હા ના ? ૧૧૪ રસ્તે જતાં લોકો મારા સામું જુએ છે એવા જવાલથી હું મૂંઝાઉં છું.
- હા ના ? ૧૧૫ હું ધણી વાર ઉશ્કેરાઈ જઈ છું.
- હા ના ? ૧૧૬ હું ખીજ લોકોની ટીકા કરું છું એવી જાપ મારે માટે બંધાઈ છે.
- હા ના ? ૧૧૭ હું સામાન્યરીતે વધારાની જવાબદારી લેવા પ્રયત્ન કરું છું.
- હા ના ? ૧૧૮ સામાજિક સમારંભોમાં હું પાછળ રહેવું પસંદ કરું છું (to keep in the background)
- હા ના ? ૧૧૯ મારે કેમ કામ કરવું એમ ખીજ શીખામણ આપે તેને હું ખૂબજ નાપસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૧૨૦ મારા હાલના અગર ભવિષ્યના સુખ માટે લગ્ન કરવું આવશ્યક છે એમ હું માનું છું.
- હા ના ? ૧૨૧ હું સમૂહમાં રહેવું ખૂબજ પસંદ કરું છું.
- હા ના ? ૧૨૨ મારી આસપાસના લોકો ખૂબજ નિરુત્સાહ થઈ ગયા હોય ત્યારે હું આશાવાદી બની શકું છું.
- હા ના ? ૧૨૩ શિસ્ત પાળવાનો મને અસંતોષ રહે છે.
- હા ના ? ૧૨૪ મારાથી વિરૂદ્ધ જાતિની વ્યક્તિ (છોકરો કે છોકરી) વિષે હું સામાન્ય રીતે બેપરવાહ રહું છું.
- હા ના ? ૧૨૫ કોઈ સભામાં ચર્ચાની શરૂઆતમાં કોઈ નવો વિચાર રજૂ કરતી વખતે હું મારી જાત માટે સભાન (self conscious) થઈ જઈ છું.

સમાયોજન માપસૂત્ર

યોજક: ડૉ. અંબુલાલ અસા પટેલ

-: સૂચના :-

- : ૧: દરરોજના વ્યવહારમાં આપણે સૌને કંઈ ને કંઈ મુશ્કેલીઓ અનુભવી છે અથવા સંજોગોને અનુકૂળ થઈ શકતા નથી. શાંતિના તેમજ સમાજના જીવનવ્યવહારમાં અનુકૂળ થતાં નહતી સમસ્યાઓનો અભ્યાસ કરવાના ઈરાદાથી આ માપસૂત્ર તૈયાર કરવામાં આવી છે. તેમાં જે વધાનો આપવામાં આવેલા છે તે પ્રત્યેક વધાન પર પૂરતો વિચાર કરવાનો છે અને તે વધાન તમને પોતાને લાગુ પડે છે કે નહીં તે નક્કી કરવાનું છે. પણ તમારે તમારો પ્રમાણિત ઉત્તર આપવાનો છે.
- : ૨: પ્રત્યેક વધાન સામે કૌંસ () આપેલા છે. દરેક વધાન પર પૂરતો વિચાર કરી તે તમને લાગુ પડે છે કે નહીં તે પ્રમાણિતપણે જણાવો. જે વધાન તમને લાગુ પડતું હોય અથવા જે સાથે તમે સંમત થતા હો તે વાક્ય સામે ક્રોસમાં આવું (/) નિશાન કરો. જે વધાન તમને લાગુ ન પડતું હોય કે જે સાથે તમે અસંમત થતા હો તેના સામે કૌંસમાં ચોક્કડા (X) કરો.
- : ૩: વ્યક્તને સમજીને મદદગાર થઈ શકાય એ હેતુથી આ માપસૂત્ર તૈયાર કરવામાં આવી છે, તેમાં બાજો કોઈ હેતુ નથી. વર્તતા છે કે આપ ચોક્કસ રીતે વિના ક્ષોભ તમને લાગુ પડતા જવાબ પ્રશ્નવિશે બધા વિગત ખાનગી રહેશે તેના આવી આપવામાં આવે છે.
- : ૪: તમારે શું કરવાનું છે તે બાબતના ઉજ્જ કંઈ શંકા રહેતા હોય તો કાંઈ શરૂ કરતા પહેલાં પૂછી લો.

હવે શરૂ કરો

- : ૧: મારા શિક્ષકને કે ઉપરને કંઈ કામ અંગે
પૂછપરછ કરતાં મને સંકોચ થાય છે. ... ()
- : ૨: સામાન્ય રીતે મારા ભ્રાત્રી સાથે મારે
વારંવાર ઝઘડા થાય છે. ... ()
- : ૩: મને એકલવાયું જીવન ગમે છે. ... ()
- : ૪: ધણીપર સમારંભોમાં બાજાઓ સાથે ભળતાં
મને સંકોચ થાય છે. ... ()
- : ૫: સમૂહચર્ચા કરતાં વખતે કોઈના મતવ્યના ચોગ્ય
ટીકા કરવામાં મને મુશ્કેલી પડે છે. ... ()
- : ૬: મહેમાન તરીકે કોઈ જગ્યાએ જમવા જાઉં
ત્યારે પારસવાના કોઈ વસ્તુ રહી જાય
તો તે વસ્તુના માગણી ન કરતાં તે વસ્તુ
સલાય હું ચલાવી લઉં છું. ... ()
- : ૭: મારા નવરાશના વખતમાં હું કંઈને કંઈ
સામાજિક પ્રવૃત્તિ કરું છું. ... ()
- : ૮: મહોલ્લા કે શાળાના છોકરા-છોકરીઓ
સાથે કોઈ સ્થળે પર્યટનમાં જાઉં ત્યારે
અંદરો અંદર રમતો રમવામાં મને મૂઝવણ
થાય છે. ... ()
- : ૯: બાજાઓ જ્યારે મને તેમનાથી દૂર રાખવા
પ્રયત્ન કરે ત્યારે દુઃખ થાય છે. ... ()
- : ૧૦: ધણીપર જાહેર ઉત્સવોમાં સારો દેખાવ
હું નહીં કરી શકું એવા બાક મને રહે છે .. ()

- ૧૧: બાજાઓ મારે માટે શું ધારણ કે કહેવે એવી
બેચેના મને લાગ્યા કરે છે. ... ()
- ૧૨: ધણી વખત બાજાઓમાં હું અપ્રિય થઈ જાઉં છું. ... ()
- ૧૩: મારા વચના સામા જાતિના મિત્રો સાથે વાત
કરતાં મને કોઈ જોઈ જશે એવી મને ભાવિત રહે છે. ()
- ૧૪: હું મારા રહેણાકરણની ટાકા કરનાર સાથે
હંમેશાં ઝઘડું છું. ... ()
- ૧૫: કોઈ ઓળખાતો માણસ સામેથી આવતો હોય
તો તેનાથી દૂર રહેવા હું રસ્તાના બાજુ
બાજુએ ચાલી જાઉં છું. ... ()
- ૧૬: મને સંવાદ, ગરબા, ઉત્સવ વગેરે સામાજિક
પ્રસંગોમાં ભાગ લેવાનું ગમે છે. ... ()
- ૧૭: કોઈ નીરસ સમારંભને નિરસમય બનાવવામાં
હું આગળ પડતો ભાગ લઉં છું. ... ()
- ૧૮: કોઈ જાહેર સ્થળે કે વર્ગમાં પોતપોતાને
સ્થાને બધા બેસી ગયા હોય ત્યાર પછી
દાખલ થતાં મને મૂઝવણ થાય છે. ... ()
- ૧૯: સાથે ભણતા અગર ઓળખાતા મિત્ર સાથે ચર્ચા
કરવાનું મને ગમે છે. ... ()
- ૨૦: મારા મિત્રો એમ માને છે કે હું જલ્દીથી
ઉદ્ધેરાઈ જાઉં છું. ... ()
- ૨૧: મારાથી ઉચ્ચ કક્ષાના માણસો સાથે સંબંધો
રાખવાથી હું મહાન બનીશ એવું મને લાગે છે. ... ()
- ૨૨: કેટલાક વ્યાજ્ઞતઓની હાજરીમાં હું સંકોચ
અનુભવું છું. ... ()

- : ૨૩: મારા આસપાસ બેઠેલા લોકોના વાતચાતમાં
હું છૂટથી ભાગ લઈ શકું છું. ()
- : ૨૪: સામા જાતના સભ્યો સાથે મિત્રાચારીના
સંબંધો હું સહેલાઈથી કેળવી શકું છું ... ()
- : ૨૫: મારા મહોલ્લામાં છોકરા કે છોકરીઓ મને
તેમના સાથે ફરવા કે અભ્યાસ કરવા બોલાવે
છે. ()
- : ૨૬: મને હંમેશાં એવું થાય છે કે મારા મિત્રો મારા
વધે કંઈક ખાનગી વાતો કરે છે. ()
- : ૨૭: સમૂહચર્ચા વખતે રખેને હું ખોટું બોલી શકું
મૂઝવણ મને થાય છે. ()
- : ૨૮: મારી જમવાની રાતભાતમાં હું જુદો/ જુદી
પડું, ત્યારે બાજાઓ સાથે સમૂહભોજન લેતા
વખતે મને સંકોચ થાય છે. ()
- : ૨૯: હું મારા સામા જાતના મિત્રો સાથે જાહેર
સમારંભમાં કે આનંદપ્રમોદના સ્થળોએ
સહેલાઈથી જઈ શકું છું. ()
- : ૩૦: સામાન્ય બાબતોમાં પણ હું ધણીવાર ગભરાઈ
જાઉં છું. ()
- : ૩૧: મારા શરમાળપણાને લીધે બાજા સાથે સળવામાં
મને મુશ્કેલી થાય છે. ()
- : ૩૨: હારી જઈશ એ બાકે હું હારફાઈમાં ભાગ લેતા
ખચકાઉં છું. ()
- : ૩૩: કોઈ મેળાવડા કે મજલસમાં હાજર રહેલી
અન્ય તની માણસો સાથે વાત કરવા હું
ખચલ કરું છું. ()

- : ૩૪: મારા મુઝવણો મારા ભ્રમનો પાસે
સહેલાઈથી હું રજૂ કરી ચકુ છું. ... ()
- : ૩૫: જાહેર સભામાં ભાગ લેતાં મને સંકોચ
થાય છે. ... ()
- : ૩૬: મારા બે ભ્રમનો વચ્ચે અંદરો અંદર ઝપડો
થયો હોય ત્યારે તેમના વચ્ચે સમાધાન
કરી આપવા હું પ્રયત્ન કરું છું. ... ()
- : ૩૭: બાજા લોકો સાથે ઊભાં મળવામાં મને
ખાસ મુશ્કેલી પડે છે. ... ()
- : ૩૮: કોઈ વ્યક્ત સાથે મારે ઓળખાણ થાય
ત્યારે સંબંધો તાજા રહે તે માટે તેને
મળવા હું હંમેશાં પ્રયત્ન કરું છું. ... ()
- : ૩૯: અપ્રત્યક્ત વાતાવરણમાં મને ગભરામણ
થાય છે. ... ()
- : ૪૦: કોઈપણ શારીરિક ખોડને કારણે
કેટલાક પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેતાં મને
સંકોચ થાય છે. ... ()
- : ૪૧: મારું અપમાન કે અહત થતાં ધણા સમય
સુધા હું લાગણીવશ રહું છું. ... ()
- : ૪૨: મને મારા ભૂલોની યાદ વારંવાર
સતાવે છે. ... ()
- : ૪૩: કોઈ સમારંભ કે જાહેર સ્થળે ઝાંખા
પડવાથી મને પરેશાની થાય છે. ... ()

- : ૪૪: મારા માન્યતાઓ કે પસંદગીઓ જલદી
જલદી બદલાયા કરે છે. ()
- : ૪૫: કોઈનું હુ:ખ જોઈને મને જલદી રડવું
આવી જાય છે. ()
- : ૪૬: કોઈ મારફતે મારા બુરાઈઓ સંભળી
મારા હૃદયમાં કંઈનું કંઈ થઈ જાય છે. ()
- : ૪૭: હું હંમેશાં મારા નસીબને દોષ દઉં છું. ()
- : ૪૮: હું કામ કરવાનો નિશ્ચય કરી લઈ ચકુ છું. ()
- : ૪૯: સામાન્ય રીતે મારા લાયકાત પર
મને વિશ્વાસ છે. ()
- : ૫૦: વાતવાતમાં મારા લાગણીઓ જલદી
દુભાઈ જાય છે. ()

o o o

નામ : લાઈ / બહેન

અભ્યાસ / ધંધો ઉંમર

સરનામું :

APPENDIX 4-G (II) "NEGATIVELY" WORDED ADJUSTMENT INVENTORY

સમાયોજન માપસૂત્ર

યોજક: ડૉ. અંબુલાલ એસ. પટેલ

-: સૂચના :-

- : ૧: દરરોજના વ્યવહારમાં આપણે સૌને કંઈ ને કંઈ મુશ્કેલીઓ અનુભવાયે છીએ અથવા સંજોગોને અનુકૂળ થઈ શકતા નથી. શાળાના તેમજ સમાજના જીવનવ્યવહારમાં અનુકૂળ થતાં નહતાં સમસ્યાઓનો અભ્યાસ કરવાના ઉરાદાથી આ માપસૂત્ર તૈયાર કરવામાં આવી છે. તેમાં જે વધાનો આપવામાં આવેલા છે તે પ્રત્યેક વધાન પર પૂરતો વ્યયાર કરવાનો છે અને તે વધાન તમને પોતાને લાગુ પડે છે કે નહીં તે નક્કી કરવાનું છે. પણ તમારે તમારો પ્રમાણક ઉત્તર આપવાનો છે.
- : ૨: પ્રત્યેક વધાન સામે કૌંસ () આપેલા છે. દરેક વધાન પર પૂરતો વ્યયાર કરી તે તમને લાગુ પડે છે કે નહીં તે પ્રમાણકપણે જણાવો. જે વધાન તમને લાગુ પડતું હોય અથવા જે સાથે તમે સંમત થતા હો તે વાક્ય સામે કૌંસમાં આવું (✓) નિશાન કરો. જે વધાન તમને લાગુ ન પડતું હોય કે જે સાથે તમે અસંમત થતા હો તેના સામે કૌંસમાં ચોક્કડા (X) કરો.
- : ૩: વ્યક્તને સંમજને મદદગાર થઈ શકાય એ હેતુથી જ આ માપસૂત્ર તૈયાર કરવામાં આવી છે, તેમાં બીજો કોઈ હેતુ નથી. વર્નતા છે કે આપ ચોક્કસ રીતે વાના ક્ષેત્રે તમને લાગુ પડતા જવાબ અપાવશો. બધા વગલ ખાનગી રહેશે તેના ખાલી આપવામાં આવે છે.
- : ૪: તમારે શું કરવાનું છે તે બાબતના ઉજ્જ કંઈ શકા રહેતા હોય તો કામ શરૂ કરતા પહેલાં પૂછી લો.

હવે શરૂ કરો

- : ૧: મારા શિક્ષકને કે ઉપરના કંઈ કામ અંગે પૂછપરછ કરતાં મને સંકોચ થતો નથી ... ()
- : ૨: સામાન્ય રીતે મારા ભત્રી સાથે મારે વારંવાર ઝપડા થતા નથી. ... ()
- : ૩: મને એકલવાયું જીવન ગમતું નથી. ... ()
- : ૪: પણાખરા સમારંભોમાં બાજાઓ સાથે ભળતાં મને સંકોચ થતો નથી. ... ()
- : ૫: સમૂહચર્ચા કરતાં વખતે કોઈનાં મતવ્યનાં ટીકા કરવામાં મને મુશ્કેલી પડતી નથી. ... ()
- : ૬: મહેમાન તરાકે કોઈ જગ્યાએ જમવા જાઉં ત્યારે પારસવાના કોઈ વસ્તુ રહી જાય તો તે વસ્તુ સવાય હું ચલાવી લઉં નહીં. ... ()
- : ૭: મારા નવરાશનેા વખતમાં મારાથી કોઈ સામાજિક પ્રવૃત્તિ થઈ શકતી નથી. ... ()
- : ૮: મહોલ્લા કે શાળાના છોકરા-છોકરાઓ સાથે કોઈ સ્થળે પર્યટનમાં જાઉં ત્યારે એકરો એકર રમતો રમવામાં મને મુઝવણ થતી નથી. ... ()
- : ૯: બાજાઓ જ્યારે મને તેમનાથી દુર રાખવા પ્રયત્ન કરી ત્યારે મને દુઃખ થતું નથી. ... ()
- : ૧૦: પશુપરુ જાહેર ઉત્સવોમાં સારો દેખાવ હું નહીં કરી શકું એવા બાક મને રહેતી નથી. ... ()
- : ૧૧: બાજાઓ મારે માટે શુ ધારણ કે કહેણે એવા બેચેની મને થતી નથી. ... ()

- : ૧૨: કોઈપણ વખતે બાજાઓમાં હું અપ્રિય થઈ પડતો/ પડતી નથી. ()
- : ૧૩: મારા વચના સામા જાતિના મિત્રો સાથે વાત કરતાં મને કોઈ જઈ જશે એવા મને ભાવ રહેતા નથી. ()
- : ૧૪: હું મારા રહેણાકરણના ટુકા કરનાર સાથે કદા ઝઘડતો / ઝઘડતી નથી. ()
- : ૧૫: કોઈ ઓળખાતો માણસ સામેથી આવતો હોય તો તેનાથી દૂર રહેવા હું રસ્તાના બાજુ બાજુએ ચાલી જતો / જતી નથી. ()
- : ૧૬: મને સંવાદ, ગંરબા, ઉત્સવ વગેરે સામાજિક પ્રસંગોમાં ભાગ લેવાનું ગમતું નથી. ()
- : ૧૭: કોઈ નારસ સમારંભને રસમય બનાવવામાં હું આગળ પડતો ભાગ લઈ શકતો / શકતી નથી. ()
- : ૧૮: કોઈ જાહેર સ્થળે કે વર્ગમાં પોતપોતાને સ્થાને બધા બેસી થયા હોય ત્યારપછી પણ દાખલ થતાં મને મૂંઝવણ થતી નથી. ()
- : ૧૯: સાથે ભણતા અગર ઓળખાતા મિત્ર સાથે ચર્ચા કરવાનું મને ગમતું નથી. ()
- : ૨૦: મારા મિત્રો એમ માને છે કે હું જલ્દીથી ઉશ્કેરાઈ જતો / જતી નથી. ()
- : ૨૧: મારાથી ઉચ્ચ કક્ષાના માણસો સાથે સંબંધો રાખવાનથી હું મહાન બનાવ એવું મને લાગતું નથી. ()

- : ૨૨: કોઈપણ વ્યક્તિઓની હાજરામાં હું સંકોચ
અનુભવતો / અનુભવતી નથી. ()
- : ૨૩: મારા આસપાસ ઘેઠેલા લોકોની
વાતચીતમાં મારાથી છૂટથી ભાગ લઈ
શકાતો નથી. ()
- : ૨૪: સામા જાતના સભ્યો સાથે મિત્રાચારીના
સંબંધો મારાથી સહેલાઈથી કેળવી શકતા
નથી. ()
- : ૨૫: મારા મહોલ્લામાં છોકરા કે છોકરાઓ
મને તેમની સાથે ફરવા કે અભ્યાસ કરવા
બોલાવતા નથી. ()
- : ૨૬: મને કંઈ એવું નથી થતું કે મારા મિત્રો
મારા વાલે કંઈક ખાનગી વાતો કરે છે. ()
- : ૨૭: સમૂહચર્ચા વખતે રખેને હું ખોટું બોલાશ
એવા મૂઝવણ મને થતા નથી. ()
- : ૨૮: મારા જમવાની રાતભાતમાં હું ભલે
જુદો / જુદી પડું, પણ બાજાઓ સાથે
સમૂહભોજન લેતા વખતે મને સંકોચ
થતો નથી. ()
- : ૨૯: મારાથી મારા સામા જાતના મિત્રો
સાથે જાહેર સમારંભમાં કે આનંદપ્રમોદના
સ્થળોએ સહેલાઈથી જઈ શકાતું નથી. ()
- : ૩૦: કોઈપણ બાબતમાં મને ગભરામણ થતા નથી. ()
- : ૩૧: મારા શરમોળપણને લીધે બાજા સાથે
ભળવામાં મને મુશ્કેલી પડતી નથી. ()

- : ૩૨: હારા જઈશ એ બાકે હું ઉરફાઈમાં ભાગ લેતાં ખચકાઈ છું એવું નથી. ... ()
- : ૩૩: કોઈ મેળાવડા કે મજલસમાં હાજર રહેલા અગત્યના માણસો સાથે વાત કરવા હું પ્રયત્ન કરી શકતો / શકતી નથી. ... ()
- : ૩૪: મારા મૂઝવણો મારા મિત્રો પાસે સહેલાઈથી મારાથી રજૂ કરી શકાતા નથી. ... ()
- : ૩૫: જાહેર સભામાં ભાગ લેતાં મને સંકોચ થતો નથી. ... ()
- : ૩૬: મારા બે મિત્રો વચ્ચે એકરોએકર અધડી થયો હોય ત્યારે તેમના વચ્ચે સમાધાન કરી આપવા હું પ્રયત્ન કરતો / કરતી નથી. ... ()
- : ૩૭: બાજા લોકો સાથે હળવામળવામાં મને ખાસ મુશ્કેલી પડતી નથી. ... ()
- : ૩૮: કોઈ વ્યક્ત સાથે મારે ઓળખાણ થાય ત્યારે સંબંધો તાજા રહે તે માટે તેને મળવા હું કદી પ્રયત્ન કરતો / કરતી નથી. ... ()
- : ૩૯: અપરિચિત વાતાવરણમાં મને ગભરામણ થતી નથી. ... ()
- : ૪૦: કોઈપણ શારીરિક ખોડને કારણે કેટલાક પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેતાં મને સંકોચ થતો નથી. ... ()

- : ૪૧: મારું અપમાન કે અહિત થતાં હું
લાગણીવશ થઈ જતો/જતી નથી. ... ()
- : ૪૨: મને મારા ભૂલોની યાદ કદા
સતાવતી નથી. ... ()
- : ૪૩: કોઈ સમારંભ કે જાહેર સ્થળે ઝાંખા
પડવાથી મને પરેશાની થતી નથી. ... ()
- : ૪૪: મારા માન્યતાઓ કે પસંદગીઓ
જલદી જલદી બદલાયા કરતા નથી. ... ()
- : ૪૫: કોઈનું દુઃખ જોઈને મને જલદી રડવું
આવી જતું નથી. ... ()
- : ૪૬: કોઈ મારફતે મારા પુરાઈઓ સાંભળી
મારા દિલમાં કંઈ થતું નથી. ... ()
- : ૪૭: હું મારા નસીબને દોષ દેતો/દેતી નથી. ... ()
- : ૪૮: મારાથી કામ કરવાનો નિશ્ચય ઝટ લઈ
શકાતો નથી. ... ()
- : ૪૯: સામાન્ય રીતે મારા લાયકાત પર
મને વિશ્વાસ નથી. ... ()
- : ૫૦: વાત વાતમાં મારા લાગણીઓ જલદી
દુભાઈ જતી નથી. ... ()

નામ : ભાઈ/બહેન
અભ્યાસ / ધંધો : ઉંમર
સ્થરનામું :

DIX 4-G(ii) (MIXED) "POSITIVELY NEGATIVELY" WORDED ADJUSTMENT INVENTORY

સમાયોજન માપસૂત્ર

યોજક: ડૉ. અંબુલાલ એસ. પટેલ

-: સૂચના :-

- : ૧: દરરોજના વ્યવહારમાં આપણે સૌને કંઈ ને કંઈ મુશ્કેલીઓ: અનુભવાય છે અથવા સંજોગોને અનુકૂળ થઈ શકતા નથી. સંભાવના તેમજ સમાજના જીવનવ્યવહારમાં અનુકૂળ થતાં નહતી સમસ્યાઓનો અભ્યાસ કરવાના ઇરાદાથી આ માપસૂત્ર તૈયાર કરવામાં આવી છે. તેમાં જે વધાનો આપવામાં આવેલા છે તે પ્રત્યેક વધાન પર પૂરતો વચાર કરવાનો છે અને તે વધાન તમને પોતાને લાગુ પડે છે કે નહીં તે નક્કી કરવાનું છે. પણ તમારે તમારો પ્રમાણુક ઉત્તર આપવાનો છે.
- : ૨: પ્રત્યેક વધાન સામે કૉસ () આપેલા છે. દરેક વધાન પર પૂરતો વચાર કરી તે તમને લાગુ પડે છે કે નહીં તે પ્રમાણુકપણે જણાવો. જે વધાન તમને લાગુ પડતું હોય અથવા જે સાથે તમે સંમત થતા હો તે વાક્ય સામે કૉસમાં આવું (✓) નિશાન કરો. જે વધાન તમને લાગુ ન પડતું હોય કે જે સાથે તમે અસંમત થતા હો તેના સામે કૉસમાં થોકડા (X) કરો.
- : ૩: વ્યક્તને સમજીને મદદગાર થઈ શકાય એ હેતુથી આ માપસૂત્ર તૈયાર કરવામાં આવી છે, તેમાં બાજો કોઈ હેતુ નથી. વર્નતા છે કે આપ યોક્ષ રીતે વાના સોમે તમને લાગુ પડતા જવાબ અર્થવિશી. બધા વગત ખાનગી રહેશે તેના ખાવા આપવામાં આવે છે.
- : ૪: તમારે શું કરવાનું છે તે બાબતના હજુ કંઈ શકા રહેતા હોય તો કામ શરૂ કરતા પહેલાં પૂછી લો.

હવે શરૂ કરો

- : ૧: મારા શિક્ષકને કે ઉપરીને કંઈ કામ અંગે પૂછપરછ કરતાં મને સંકોચ થતો નથી. ... ()
- : ૨: સામાન્ય રીતે મારા મિત્રો સાથે મારે વારંવાર ઝડપ થાય છે. ... ()
- : ૩: મને એકલવાયુ જીવન ગમતું નથી. ... ()
- : ૪: ધણાખરા સમારંભોમાં બીજાઓ સાથે ભળતાં મને સંકોચ થાય છે. ... ()
- : ૫: સમૂહચર્ચા કરતી વખતે કોઈના મંતવ્યની યોગ્ય ટીકા કરવામાં મને મુશ્કેલી પડતી નથી. ... ()
- : ૬: મહેમાન તરીકે કોઈ જગ્યાએ જમવા જાઉં ત્યારે ખીરસવાની કોઈ વસ્તુ રહી જાય તો તે વસ્તુની માગણી ન કરતાં તે વસ્તુ સિવાય હું ચલાવી લઉં છું. ... ()
- : ૭: મારા નવરાશના વખતમાં હું કંઈને કંઈ સામાજિક પ્રવૃત્તિ કરું છું. ... ()
- : ૮: મહોલ્લા કે શાળાના છોકરા-છોકરીઓ સાથે કોઈ સ્થળે પર્યટનમાં જાઉં ત્યારે અંદરો અંદર રમતો રમવામાં મને મૂઝવણ થતી નથી. ... ()
- : ૯: બીજાઓ જ્યારે મને તેમનાથી દૂર રાખવા પ્રયત્ન કરે ત્યારે દુઃખ થાય છે. ... ()
- : ૧૦: ધણીખરું જાહેર ઉરિકાઈઓમાં સારો દેખાવ હું નહિ કરી શકું એવી બીક મને રહે છે. ... ()

- : ૧૧: બીજાઓ મારે માટે હું ધારણે કે કહેણે એવી
બેબેની મને થતી નથી. ()
- : ૧૨: ધણી વખત બીજાઓમાં હું અમિય થઈ જાઉં
છું. ()
- : ૧૩: મારી વચના સામી જાતિના મિત્રો
સાથે વાત કરતાં મને કોઈ જોઈ જશે
એવી મને ભીતિ રહેતી નથી. ()
- : ૧૪: હું મારી રહેણી કરણીની ટીકા કરનાર
સાથે ભિંશાં ઝઘડું છું. ()
- : ૧૫: કોઈ ઓળખીતો માણસ સામેથી આવતો
હોય તો તેનાથી દૂર રહેવા હું રસ્તાની
બીજી બાજુએ ચાલી જાઉં છું. ()
- : ૧૬: મને સંવાદ, ગરબા, ઉત્સવ વગેરે સામાજિક
પ્રસંગોમાં ભાગ લેવાનું ગમતું નથી. ()
- : ૧૭: કોઈ નીરસ સમારંભને રસમય બનાવવામાં
હું આગળ પડતો ભાગ લઉં છું. ()
- : ૧૮: કોઈ જાહેર સ્થળે કે વર્ગમાં પોતપોતાને
સ્થાને બધા બેસી ગયા હોય ત્યારપછી
પણ દાખલ થતાં મને મૂઝવણ થતી નથી. ()
- : ૧૯: સાથે ભણતા અગર ઓળખીતા મિત્ર સાથે
થયાં કરવાનું મને ગમતું નથી. ()
- : ૨૦: મારા મિત્રો એમ માને છે કે હું જલદીથી
ઉદ્ધેરાઈ જાઉં છું. ()

- : ૨૧: મારાથી ઉચ્ચ કક્ષાના માણસો સાથે સંબંધો રાખવાથી હું મહાન બની શકું અને લાગતું નથી. ()
- : ૨૨: કેટલીક વ્યક્તિઓની હાજરીમાં હું સંકોચ અનુભવું છું. ()
- : ૨૩: મારી આસપાસ બેઠેલા લોકોની વાતચીતમાં મારાથી છૂટથી ભાગ લઈ શકાતો નથી. ()
- : ૨૪: સામી જાતિના સભ્યો સાથે મિત્રાચારીના સંબંધો હું સહેલાઈથી કેળવી શકું છું. ()
- : ૨૫: મારા મહોલ્લામાં છોકરા કે છોકરીઓ મને તેમની સાથે ફરવા કે અભ્યાસ કરવા બોલાવતા નથી. ()
- : ૨૬: મને કદી એવું નથી થતું કે મારા મિત્રો મારા વિષે કંઈક ખાનગી વાતો કરે છે. ()
- : ૨૭: સમૂહચર્ચા વખતે રખેને હું ખોટું બોલી શકું એવી મૂઝવણ મને થાય છે. ()
- : ૨૮: મારી જમવાની રીતભાતમાં હું ભલે જુદો/જુદી પડું, પણ બીજાઓ સાથે સમૂહ-ભોજન લેતી વખતે મને સંકોચ થતો નથી. ()
- : ૨૯: હું મારી સામી જાતિના મિત્રો સાથે જાહેર સમારંભમાં કે આનંદપ્રમોદના સ્થળોએ સહેલાઈથી જઈ શકું છું. ()
- : ૩૦: સામાન્ય બાબતોમાં પણ હું ધણીવાર ગભરાઈ જાઉં છું. ()

- : ૩૧: મારા શરમાળપણાને લીધે બીજા સાથે
ભળવામાં મને મુશ્કેલી પડતી નથી. ()
- : ૩૨: હારી જઈશ એ બીકે હું હરિકાઈમાં ભાગ
લેતાં ખચકાઉં છું. ()
- : ૩૩: કોઈ મળાવડા કે મિજલસમાં હાજર રહેલા
અગત્યના માણસો સાથે વાત કરવા હું
પ્રયત્ન કરું છું. ()
- : ૩૪: મારી મૂઝવણો મારા મિત્રો પાસે
સહેલાઈથી મારાથી રજૂ કરી શકાતી નથી. ()
- : ૩૫: જાહેર સભામાં ભાગ લેતાં મને સંકોચ થતો
નથી. ()
- : ૩૬: મારા બે મિત્રો વચ્ચે અંદરોઅંદર ઝઘડો
થયો હોય ત્યારે તેમની વચ્ચે સમાધાન
કરી આપવા હું પ્રયત્ન કરું છું. ()
- : ૩૭: બીજા લોકો સાથે હળવામળવામાં મને
ખાસ મુશ્કેલી પડતી નથી. ()
- : ૩૮: કોઈ વ્યક્તિ સાથે મારે ઓળખાણ થાય
ત્યારે સંબંધો તાજા રહે તે માટે તેને
મળવા હું હંમેશા પ્રયત્ન કરું છું. ()
- : ૩૯: અપરિચિત વાતાવરણમાં મને ગભરામણ
થતી નથી. ()
- : ૪૦: કોઈપણ શારીરિક ખોડને કારણે કેટલીક
પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેતાં મને સંકોચ
થાય છે. ()

- : ૪૧: મારું અપમાન કે અહિત થતાં ઘણા સમય
સુધી હું લાગણીવશ થઈ જતો / જતી નથી. ... ()
- : ૪૨: મને મારી ભૂલોની યાદ વારંવાર સતાવે
છે. ... ()
- : ૪૩: કોઈ સમારંભ કે જાહેર સ્થળે ઝાંખા
પડવાથી મને પરેશાની થતી નથી. ... ()
- : ૪૪: મારી માન્યતાઓ કે પસંદગીઓ
જલદી જલદી બદલાયા કરે છે. ... ()
- : ૪૫: કોઈનું દુઃખ જોઈને મને જલદી રડવું
આવી જતું નથી. ... ()
- : ૪૬: કોઈ મારફતે મારી ખૂરાઈઓ સંભળી
મારા દિલમાં કંઈનું કંઈ થઈ જાય છે. ... ()
- : ૪૭: હું ઉમિશાં મારા નસીબને દોષ દઉં છું. ... ()
- : ૪૮: મારાથી કામ કરવાનો નિશ્ચય
ઝટ લઈ શકાતો નથી. ... ()
- : ૪૯: સામાન્ય રીતે મારી લાયકાત પર
મને વિશ્વાસ નથી. ... ()
- : ૫૦: વાત વાતમાં મારી લાગણીઓ
જલદી દુભાઈ જતી નથી. ... ()

નામ :

ભાઈ / બહેન

અભ્યાસ/ધંધો

ઉંમર

સરનામું :